

INNKALLING MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 01.06.22, kl. 14.00-15.30

Sted: AHH møterom 4.etg

Sak 16/22	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 17/22	Godkjenning av referat fra 06.04.2022
Sak 18/22	Endring av ph.d.-forskrift og dr.philos.-forskrift – høring Saksforelegg
Sak 19/22	Revidert søknad om opprettelse av nytt emne – Dataanalysis in medical research Saksforelegg
Sak 20/22	Søknad om opprettelse av emne Junior Symposium Saksforelegg
Sak 21/22	Søknad om endringer i emnebeskrivelse for PMHR901 Saksforelegg
Sak 22/22	Søknad om fritak fra opplæringsdelen i ph.d.-programmet Saksforelegg
Sak 23/22	ORIENTERINGSSAKER <ul style="list-style-type: none">• Ekstern programevaluering – rapport• Kandidatundersøkelse – Samleundersøkelse 2017-2021• Status NorDoc konferansen
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)

REFERAT MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 06.04.22, kl. 14.00-15.30

Sted: AHH møterom 4.etg / Digitalt møterom

Til stede: Martha Enger, Anne Berit Guttormsen, Kurt Hanevik, Harald Barsnes, Monica Hellesvik.

Fra administrasjonen: Tone Friis Hordvik, Marianne Heldal Stien, Jorunn Hvalby, Havjin Jacob (sekretær)

Meldt fravær: Magnus Vollset, Camilla Krakstad, Petur Benedikt Juliusson, Elisabeth Wik og Erica Persson Teige.

Sak 8/22	Godkjenning av innkalling og saksliste Godkjent.
Sak 9/22	Godkjenning av referat fra 09.02.2022 Godkjent.
Sak 10/22	Fremdriftsrapportering 2021 – Samlerapporter fra instituttene Visedekan informerte om at alle aktive ph.d.-kandidater og deres hovedveiledere ved UiB skal levere separate, skriftlige fremdriftsrapporter hvert år. Alle instituttene har levert en årlig samlerapport for fremdriftsrapporteringen der det fremgår hvordan kandidater og veiledere har rapportert, og hvordan denne er fulgt opp. Programutvalget skal sikre at kandidatene får den oppfølging de har krav på, og er bedt om å gå gjennom instituttens samlerapporter, og kommentere forhold som bør følges opp videre. Det er relativ stor variasjon mellom instituttene hva det gjelder, oppfølging, rapportering og ikke minst hvordan skjemaet er fylt ut. Ved noen institutter med færre kandidater, er det en grundig oppfølging av alle kandidater uavhengig av om de har krysset av for oppfølging eller ikke. Noen institutter har valgt å ikke svare under noen punkter, og sekretær for utvalget bes om å skrive brev til de som ikke fyller ut alle punktene. Ved et institutt meldes det at noen veiledere ikke har levert inn rapporten pga. sykdom. I disse tilfeller må oppfølgingen av veiledere tas av instituttledere.

<p>Vedtak:</p>	<p>Utvalget pekte på at det er viktig å følge kandidater/veiledere opp som ikke har rapportert. Det kommer ikke tydelig frem i samlerapportene hvorvidt dette blir gjort og hvordan det gjennomføres.</p> <p>For 2021 har fakultetet lagt til spørsmål knyttet til registreringskriterier i forskerskolene. CC BIO, ODOR, Klinisk medisin og forskerskolen ved IGS har levert inn liste over kandidater som fyller kriterier for registrering ved forskerskolene.</p> <p><i>Programutvalg for forskerutdanning tar instituttens samlerapporter for oppfølging av fremdriftsrapportering 2021 til etterretning.</i></p>
<p>Sak 11/22</p>	<p>Ph.d.-utdanningsmeldingen 2021</p> <p>Fakultetet er blitt bedt om å rapportere for følgende punkter; opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger, frafall, koronapandemiens påvirkning, kandidatens bidrag til forskning, og fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid.</p> <p>Alle instituttene ved det medisinske fakultet har levert sine rapporter, og på grunnlag av deres rapporter har fakultetet formulert en samlet ph.d.-utdanningsmelding. Programutvalget ble bedt om å komme med eventuelle kommentarer og endringsforslag til utkast av ph.d.-utdanningsmeldingen fra fakultetet.</p> <p>Det er en betydelig endring i antall kandidater som disputerte innen 6 år ved Det medisinske fakultet, registrert med startår 2015 (66 % har disputert innen utgangen av 2021). Tilsvarende tall for 2014 var 80%, 2013 (70%) og 2012 (73%). Fakultetet anser denne nedgangen som ettervirkning av koronapandemien. En annen mulig årsak til dette kan være at det har vært flere kandidater med deltidsstillinger på sykehuset, men dette må undersøkes nærmere. Institutt for biomedisin rapporterer at det var lavt opptak i 2017, og få disputaser de siste årene. Dette kan være en annen forklaring.</p> <p>Utvalget foreslår at det undersøkes om kandidater som har fått 3 måneders forlengelse og som har disputert rett over nye året kan ha påvirket denne nedgangen. Det kan også være greit å undersøke om det er flere kandidater som har hatt mamma permisjon eller sykemeldinger enn fjoråret og årene før det.</p> <p>Ved et av instituttene meldes det at kandidatene ønsker å få en bekreftelses e-post når de sender søknader om forlengelse, opplæringsdelen, etc til fakultetet. Dette for å være sikker på at fakultet har fått søknaden deres og at den er under behandling.</p> <p>Ved et annet institutt meldes det at det ikke kommer godt nok frem hvilke aktiviteter som godkjennes som formidlingspoeng.</p> <p>Fakultetsadministrasjonen skal legge ut noen eksempler på nettsidene slik at det bedre kommer frem hva som blir godkjent/ikke godkjent.</p>

Vedtak:	<i>Programutvalget for forskerutdanning tar ph.d.-utdanningsmeldingen til etterretning, med de kommentarer og endringsforslagene som kom frem i møtet.</i>
Sak 12/22	<p>Årsmelding forskerlinjen 2021</p> <p>Forskerlinjeadministrasjonen har utarbeidet Årsmelding for Forskerlinjen. Årsmeldingen tar for seg opptak, frafall, uteksaminerte studenter, aktiviteter og vedtak med betydning for Forskerlinjen. I høsten 2021 fullførte den 190. studenten forskerlinjen. Forskerlinjen tok opp 15 nye studenter i 2021, og en student som sluttet. Forskerlinje leder og forskerlinje rådgiver har årlige samtaler med alle studentene for oppfølging og rådgivning.</p>
Vedtak:	<i>Programutvalget for forskerutdanning tar årsmeldingen til etterretning.</i>
Sak 13/22	<p>Opprettelse av nytt emne – Dataanalysis in medical research</p> <p>Neuro-Sysmed forskerskole leder Nina Grytten Torkildsen og emneansvarlige Kim Brugger og Gonzali Nido ønsker å opprette emnet – Dataanalysis in medical research med 3 studiepoeng.</p> <p>Programutvalget ble bedt om å gjøre en vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått form.</p> <p>Programutvalget diskuterte tittelen til emnet. Tittelen er alt for bredt og ikke spesifikk nok, og samsvarer heller ikke med emne beskrivelsen. Emneansvarlige bes om å formulere et annet tittel til emnet.</p> <p>I tillegg bør det komme tydelig frem hva som er pensum, hva forventes kandidatene å ha lest før kursstart. Og at det bør spesifiseres at det er «applied bioinformatics» og ikke «programmering». Emneansvarlige bes om å jobbe med teksten til den norske versjonen, slik at det blir lik på den norsk og engelske versjonen.</p>
Vedtak	<i>Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Emneansvarlige bes om å revidere i henhold til forslagene.</i>
Sak 14/22	<p>Handlingsplan for forskerutdanning</p> <p>Det medisinske fakultet sin avhandlingsplan for forskerutdanning er forankret i UiBs Handlingsplan for perioden 2018-2022. Fakultetet har satt i gang arbeid med å oppdatere alle handlingsplanene våren 2022. Fakultetsadministrasjonene, visedekan, forskerlinjeleder, og grunnkursansvarlig har oppdatert handlingsplanen for perioden 2022-2026. Visedekan for forskerutdanning informerer om den nye handlingsplanen.</p> <p>Utvalgte påpekte at det fins mange gode og relevante kurs som ikke er synlige og ikke er enkle å finne. Alle kurs som er relevant for ph.d.-</p>

Vedtak	<p>kandidater bør samles inn et sted og være synlige på nettsidene.</p> <p>Doktorgradsveiledning: Hva er en god veiledning. I tillegg til det som står i handlingsplanen, bør det også komme frem at det er viktig at veiledere deler sine nettverk. Mye søkelys på reglement og kurs, men lite på kvaliteten til veiledere. Det bør tenkes og jobbes grundig med hva som anngjøres for å heve veilederkompetanse.</p> <p>Internasjonalisering: det bør også komme frem at det er viktig for kandidatene å engasjeres i lokale eller nasjonale virksomheter, for eksempel kommune. Satse på stipendiatordninger, og opphold i kommunale/lokale virksomheter.</p> <p>Programutvalg for forskerutdanning tar handlingsplanen til etterretning.</p>
Sak 15/22	<p>ORIENTERINGSSAKER</p> <ul style="list-style-type: none"> • NorDoc ph.d.-konferanse • Orientering fra nasjonalt prodekanmøte våren 2022
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 01.06.2022

SAK 18/21

Høring om endring i ph.d.-forskrift

Hva saken gjelder

FIA har foreslått å gjøre endringer i ph.d.- og dr.philos.- forskriftene og fakultetet har mottatt høringsnotat med frist for tilbakemelding 30.juni.

Vedlagt er diskusjonsnotat utarbeidet av forskningsseksjonen som utgjør grunnlag for fakultetets høringssvar.

Programutvalget bes om å kommentere de foreslåtte endringene i forskriftene og forslag til høringssvar.

Til opplysning, FIA har også foreslått endringer i forskriftene for kunstnerisk utviklingsarbeid. Fakultetet har valgt å ikke gå gjennom denne ettersom vi ikke utsteder denne graden.

Forslag til vedtak:

Programutvalget for forskerutdanning tar høring om endringer i ph.d.-forskrift til etterretning, eventuelt med de kommentarer/endringsforslag som kommer frem i møtet.

Vedlegg:

1. Høring om endring i ph.d.-forskrift
2. Endring av ph.d.-forskrift - utkast
3. Endring av Dr.philos.- forskrift - utkast

HAJA/19.05.2022

Diskusjonsnotat til høring om endring av UiBs ph.d.-forskrift og dr.philos.- forskrift

Bakgrunn

Den nåværende Forskrift for philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen ble vedtatt av universitetsstyret 29. november 2018.

Gjennom noe tids bruk ser nå Forsknings- og innovasjonsavdelingen ved UiB (FIA) behov for å gjøre endringer i ph.d.-forskriften for å fjerne mindre feil og gi oppdaterte regler for en ph.d.-utdanning som er i konstant endring. I samme prosess ønsker de å samkjøre språk og struktur mellom UiB sine tre doktorgradsforskrifter der det ikke er faglig grunn for at dette skal være ulikt. Hensikten er å understøtte likebehandling av alle doktorgradskandidater tilknyttet UiB, og øke forutsigbarheten for ledelse og stab som bruker forskriftene.

Dette diskusjonsnotatet dreier seg om Forskrift for philosophiae doctor (ph.d.), heretter kalt ph.d.-forskriften. FIA foreslår en rekke endringer i denne forskriften. De viktigste endringsforslagene er beskrevet i eget brev med spesifikke spørsmål til fakultetet, som besvares fortløpende i dette diskusjonsnotatet. I tillegg, ønsker fakultetet å gå inni enkelte andre endringsforslag som også omtales i dette notatet.

Forskningsseksjonen ved Det medisinske fakultet legger med dette frem et drøftingsutkast til diskusjon i PFU.

Punktvis gjennomgang av FIAs oppsummering av de viktigste endringsforslagene

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

Forskriften plasserer det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen i Universitetsstyret og delegerer ansvaret for forvaltningen av ph.d.-programmet til fakultetet. Fakultetet gis muligheten til å flytte vedtaksmyndigheten til instituttnivået innen noen spesifikke felt; forlengelse av avtaleperiode, godkjenning av opplæringsdelen, godkjenning av retting av formelle feil i avhandlingen og godkjenning av bedømmelseskomiteens innstilling.

Generelt er fakultetet tilbakeholden med å delegere formelle oppgaver til instituttene. Det medisinske fakultet har mange kandidater med i størrelsesorden 100 disputaser hvert år. Fakultetet har også stor diversitet i instituttstruktur- og størrelse og varierende antall aktive kandidater pr. institutt. Dessuten er ph.d.-oppgavens natur forskjellig mellom instituttene og varierer mellom kliniske og laboriebaserede oppgaver. Størrelsen på administrasjonen på instituttene ved Det medisinske fakultet varierer på lik linje med instituttene på de andre fakultetene. I tillegg kan man tenke seg at det i større grad kan oppstå habilitetskonflikter på instituttnivået i vurdering av slike saker enn dersom disse behandles utelukkende på fakultetsnivået.

På generelt grunnlag mener fakultetet at det å desentralisere essensielle oppgaver, som krever detaljert kjennskap til lover og regler, er mindre gunstig. Behandling av slike saker forvaltes best i et kollegium av flere som samarbeider og nivellerer nivået i forståelse og praksis. Det er ikke bærekraftig å opprettholde ressurskrevende kontinuitet i slik spisskompetanse på hvert enkelt institutt når man med en spesialisert stab på fakultetsnivået kan tjene alle institutter på fakultetet i disse saksfeltene. Det sikrer at kandidater og veiledere behandles likt innad på fakultetet samtidig som man opprettholder en stor nok mengde saker til å ivareta og bevare spisskompetansen samlet på fakultetet til felles beste for alle instituttene.

Fakultetet er spesielt bedt om å kommentere hvorvidt grunnenheten skal kunne godkjenne bedømmelseskomiteens innstilling. Hovedargumentet er at godkjenning av en positiv innstilling er en fagnær og uproblematisk beslutning som fakultetet aldri vil ønske eller ha forutsetninger for å bestride. Det medisinske fakultet ønsker likevel ikke å delegere denne ansvarsoppgaven til instituttnivået fordi at det formelle ansvaret for innstillingen hviler på fakultetet, og fakultetet skal utføre denne oppgaven enten innstillingen er positiv eller negativ. Argumentet er det samme som

19.05.2022

beskrevet over, et spisset saksbehandlingsnivå som sikrer ens praksis på tvers av instituttene ulike rammer for administrasjon knyttet til forskerutdanningen.

§ 5-5-3 *Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver.*

Det medisinske fakultet mener at:

- man ikke skal gi dispensasjon for UiB-tilsatte kandidater dersom de fusker på eksamen. Både interne og eksterne kandidater må underligge samme sanksjonsvilkår knyttet til fusk.
- det må utdypes hva som er forskjellen på fusk og *alvorlig* fusk. Dersom det her menes en differensiering mellom bevisst fusk og uaktsomhet, må det beskrives.
 - o hva er *alvorlig* fusk på eksamen og hvor går grensen mot vitenskapelig uredelighet?

Både *alvorlig* fusk på eksamen og vitenskapelig uredelighet i avhandlingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden. Tvungen avslutning vil mest sannsynlig i praksis innebære oppsigelse for UiB-kandidater som er tilsatt i rene stipendiatstillinger. Er det oppsigelse som ligger implisitt som ytterste konsekvens av håndheving av denne paragrafen?

§10-3 *Arbeider som ikke godtas*

Denne paragrafen er tilsynelatende en innstramming da **følgende formulering** er utelatt: Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse **med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider**. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ønsker fakultetet?

1) at vi beholder den gamle formuleringen, som gir noe rom for gjenbruk av tidligere arbeider

eller

2) den nye versjonen som ser ut til å være en innstramming hvor kun data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet?

§ 11-4 *Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling*

Det medisinske fakultet mener at høringsutkastet presenterer gode endringer og er enig i at:

- man skal kunne avklare mindre uklarheter i avhandlingen innenfor disputasens ramme.
- frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.
- komiteen skal anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen, dersom kandidaten ikke overholder fristen for å levere omarbeidet avhandling satt av fakultetet.

§ 14-4 *Pressemelding*

Det medisinske fakultet er enig i at pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.

Det medisinske fakultet er positiv til at det skal tilrettelegges for kandidater som også vil levere pressemelding på engelsk.

§ 15-2 *Prøveforelesning* og § 15-3 *Disputas*

Det medisinske fakultet er enig i at ny prøveforelesning holdes over et nytt tema senest tre (3) måneder etter vedtak om underkjenning og at ny og disputas holdes senest tre (3) måneder etter vedtak om underkjenning. Dette er til gunst for kandidaten som får kontinuitet i avslutningen av doktorgraden i disse gitte situasjonene.

19.05.2022

§ 16 Vitnemål og vitnemålstillegg

Det medisinske fakultet er uenig i forslaget om at vitnemål for oppnådd grad utstedes fra fakultetet. Dette innebærer i praksis overføring av arbeidsoppgaver fra UiB sentralt nivå til fakultetet ved at fakultetet fortløpende skal ferdigstille dekansignerte vitnemål og sende til kandidatene i stedet for at vitnemålene signeres sentralt og i stor grad deles ut på promosjonen. Dette vil påføre fakultetet nye arbeidsoppgaver og økte kostnader. Det er en betydelig oppgave for Det medisinske fakultet å produsere og sende ut i størrelsesorden 100 vitnemål i året.

Det er også et sterkt seremonielt signal at vitnemålet kommer fra øverste nivå på UiB. Fakultetet frykter at promosjonen mister sin status ved at man ikke får utdelt vitnemålet på promosjon, og at man mister oppslutning om promosjonen. Ph.d.-vitnemålet bør utstedes fra UiB sentralt nivå.

§ 18-2 Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Det medisinske fakultet er enig i at nasjonal felles klagenemd er klageinstans i saker med annullering og utestenging grunnet fusk.

Kommentar til ordlyd i teksten: Ordet *nasjonal* bør inkluderes i siste setning sånn at det fremkommer tydelig hvilken felles klagenemd setningen viser til.

§ 18-3 Klage over tvungen avslutning av avtaleperiode på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Det medisinske fakultet er noe usikker på hvilken tjenestevei som skal benyttes dersom klagen over tvungen avslutning av avtaleperiode på bakgrunn av fusk eller uredelighet blir opprettholdt på fakultetet. Skal klagen da sendes direkte til departementet?

§ 19 Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner

Det medisinske fakultet er tilfreds med at paragrafen spesifiserer hovedforskjellen mellom fellesgrad og dobbelgrad.

§ 20 Delegering

Det medisinske fakultet tar § 20 til etterretning.

Det medisinske fakultets innspill utenom brev fra FIA

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen, siste ledd.

Forslag til ny formulering: Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av **tverrfaglige** ph.d.-prosjekt. Kandidater med tverrfakultære ph.d.-prosjekt skal ha hovedtilknytning til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 5-1. Vilkår for opptak

Det medisinske fakultet ønsker at det kommer tydeligere frem at kandidaten må stå i ph.d.-programmet i minimum ett (1) år etter opptak.

Begrunnelse: Fakultetet ønsker at kandidaten skal ha tilknytning til UiB og forskningsmiljøet over en viss tid før ph.d.-graden utstedes. Dette til forskjell fra dr. philos., som ikke har en slik tidsangivelse.

§ 7-2 Opplæringsdelens omfang

Fakultetet mener at elementer som skal inngå i opplæringsdelen skal normalt ikke være eldre enn 5 år. Fakultetet ønsker en innstramning fra *kan* til *skal normalt*. Det forventes at opplæringsdelen gjenspeiler dagens oppdaterte kunnskapsgrunnlag for avhandlingen.

19.05.2022

§ 11-2 Oppnevning av bedømmelseskomite

Det medisinske fakultet ønsker en innstramning ved at opponentene skal være representert ved begge kjønn, ikke komiteen. Dersom det viser seg vanskelig å finne opponent med underrepresentert kjønn, er det sannsynlig at en person av det underrepresenterte kjønn på kandidatens institutt utpekes som leder av bedømmelseskomiteen. Erfaringsmessig er det kvinner som tar denne rollen, dersom det er behov for å dekke kravet om at begge kjønn skal være representert i komiteen. Dette kan føre til uforholdsmessig stort arbeidspress på kvinnelige fast vitenskapelig ansatte. I tillegg oppnevnes den interne komitelederen som er best egnet til avhandlingens fagfelt uavhengig av kjønn.

Dr.philos.-forskriften:

Den nåværende Forskrift for doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen ble vedtatt av universitetsstyret 4. februar 2021. I 2022 foretar UiB noen endringer for sine to ph.d.-forskrifter, og i samme prosess skal dr.philos.-forskriften også oppdateres for å samkjøre språk og struktur mellom doktorgradsforskriftene, der det ikke er faglig grunn for at dette skal være ulikt.

De største endringene foreslått i dr.philos.-forskriften er følgende:

§ 7-2. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

Denne regelen har eksistert i ph.d.-forskriften siden september 2019. Det er nå foreslått at denne også blir inkludert i dr.philos.-forskriften. Dette vil kunne bidra til likebehandling mellom ph.d.-kandidater og personer som har en dr.philos.-avhandling til bedømming. Samtidig vil det øke forutsigbarheten for ledelse og stab som skal bruke dr.philos.-forskriften.

Det medisinske fakultet støtter dette forslaget.

§ 16 Vitnemål og vitnemålstillegg

For dr.philos.-graden utstedes det i dag ikke et vitnemålstillegg. Det medisinske fakultet foreslår derfor at «og vitnemålstillegg» fjernes fra paragrafen.

Det medisinske fakultet er også uenig i forslaget om at vitnemål for oppnådd grad utstedes fra fakultetet. Det er et sterkt seremonielt signal at vitnemålet kommer fra øverste nivå på UiB. Fakultetet frykter at promosjonen mister sin status ved at man ikke får utdelt vitnemålet på promosjon, og at man mister oppslutning om promosjonen. Ph.d.-vitnemålet bør utstedes fra UiB sentralt nivå.

PFU informeres om at dr.philos.-forskriften nå har satt en begrensning på at delarbeider som skal inngå i avhandlingen normalt ikke kan være eldre enn ti (10) år på tidspunktet for søknad om innlevering. Fakultetet stiller seg positiv til denne endringen.

Fakultetene

Referanse

2022/5244-YNBR

Dato

01.04.2022

Endring av ph.d.-forskrift - høring

Den nåværende Forskrift for philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen ble vedtatt av universitetsstyret 29. november 2018.

Gjennom noe tids bruk ser vi nå behov for å gjøre endringer i ph.d.-forskriften, for å fjerne mindre feil og gi oppdaterte regler for en ph.d.-utdanning som er i konstant endring. I samme prosess ønsker vi å samkjøre språk og struktur mellom UiB sine tre doktorgradsforskrifter, der det ikke er faglig grunn for at dette skal være ulikt. Det å opprettholde overensstemmelse mellom doktorgradsforskriftene understøtter likebehandlingen av alle doktorgradskandidater tilknyttet UiB, og øker forutsigbarheten for ledelse og stab som bruker forskriftene.

Forslag til endret forskrift som nå blir sendt ut til høring har hatt en gjennomgang av fakultetenes ph.d.-koordinatører og blitt diskutert i Forskningsutvalgets møte 23. mars.

Frist for innspill er **30. juni**. Den videre tidsplanen for prosessen med å endre forskriftene er som følger:

- 5. oktober: gjennomgang av høringsinnspill i forskningsutvalget
- 24. november: behandling i universitetsstyret

Foreslåtte endringer i Forskrift for philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen

Vedlagt følger et dokument med den nåværende ph.d.-forskriften i venstre kolonne og forslag til endret ph.d.-forskrift i høyre kolonne. De viktigste endringsforslagene er som følger:

- § 3. *Ansvar for ph.d.-utdanningen*. Det foreslås å fjerne noen sakstyper som må vedtas på fakultetsnivå. Fakultetene kan selv bestemme om følgende vedtak kan fattes av grunnenheten: forlengelse av avtaleperiode, godkjenning av opplæringsdelen og godkjenning av retting av formelle feil i avhandlingen. Fakultetene kan gi utfyllende regler om hvilket nivå som skal fatte vedtak om disse sakstypene i sine programbeskrivelser.

Et av fakultetene har i forarbeidet til dette utkastet fremmet forslag om at godkjenning

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Telefon +4755584980
post@uib.no

Postadresse
University of Bergen,
Postbox 7800
NO-5020 BERGEN

Besøksadresse
Jekteviksbakken 31
Bergen

Saksbehandler
Yngve Brynjulfsen
55583382

av bedømmelseskomiteens innstilling også er en sakstype som fakultetet bør kunne delegerer til grunnenheten. Hovedargumentet er at godkjenning av en positiv innstilling er en fagnær og uproblematisk beslutning som fakultetet aldri vil ønske eller ha forutsetninger for å bestride. For enkelte fakultet vil det være mer formålstjenlig at grunnenheten fatter vedtaket, fremfor fakultetet. Argumentet mot at denne sakstypen skal kunne delegeres til grunnenheten, er at det er et av de viktigste vedtakene som fattes i et doktorgradsløp. Det fremgår av UHR sine veiledende retningslinjer at innstillingen vedtas av fakultetet, slik det også gjør det ved de fleste andre doktorgradsgivende institusjonene i Norge. **Vi ber fakultetene kommentere dette punktet spesielt; hvorvidt grunnenheten skal kunne godkjenne bedømmelseskomiteens innstilling, hvis fakultetet ønsker det.**

- § 5-5-3. *Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver.* Ved fusk på eksamen er det nå lagt inn en distinksjon i sanksjoner, hvorvidt eksamen skal annulleres og kandidaten utestenges i inntil ett år, eller om avtaleperioden skal avsluttes ved alvorlige tilfeller av fusk. Vedtaksinstans i tilfeller med fusk er Den sentrale klagenemnd ved annullering og utestenging, og fakultetet selv ved tvungen avslutning.
- § 10-3. *Arbeider som ikke godtas.* Det er gjort en sammenslåing av avsnittene som dreier seg om gjenbruk av tidligere arbeider, dvs. arbeider fra masternivå og ph.d.-nivå.
- § 11-4. *Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling.* Det er lagt inn en distinksjon mellom oppklaringer som kan gjøres på disputas og mindre omarbeiding som kan gjøres innen en tidsramme på tre måneder. Det er lagt inn en frist om hvor lang tid komiteen kan bruke på å ferdigstille innstillingen etter at de har mottatt en omarbeidet avhandling. Hvis kandidaten ikke overholder fristen som er satt av fakultetet, skal komiteen anbefale at fakultetet underkjenner avhandlingen.
- § 14-4. *Pressemelding.* Regler om pressemelding er lagt inn som en egen paragraf. Det skal tilrettelegges for kandidater som også vil levere pressemelding på engelsk. Det er lagt inn en frist for når pressemeldingen skal være offentlig.
- § 15-2. *Prøveforelesning* og 15-3. *Disputas.* Det lagt inn en ny frist for når ny prøveforelesning eller disputas skal avholdes etter at fakultetet har fattet vedtak om underkjenning av disse prøveformene.
- § 16. *Vitnemål og vitnemålstillegg.* Det foreslås at vitnemål for oppnådd grad utstedes fra fakultetet, fremfor at dette gjøres av rektor og universitetsdirektør (på vegne av universitetsstyret). I dagens lovverk er det ikke noen sperrer mot å delegerer akkurat denne sakstypen videre til fakultetet. Forslag til ny rutine innebærer at vitnemål blir sendt ut fortløpende til de ferdige ph.d.-kandidatene, fremfor at de blir delt ut under promosjonen. Fortløpende utsteding fra fakultetet vil i tillegg være en løsning som er godt tilpasset fremtidige rutiner for utsteding av digitale vitnemål.
- § 18-2. *Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen.* En ny paragraf som fremholder at den nasjonale Felles klagenemnd er klageinstans i saker med annullering og utestenging grunnet fusk.

- § 18-3. *Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet.* En ny paragraf som fremholder at departementet er klageinstans i tilfeller med tvungen avslutning grunnet fusk eller uredelighet.
- § 19. *Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner.* Paragrafen omtaler ikke lenger cotutelle, da dette er et uklart begrep. Paragrafen omtaler fellesgrad- og dobbelgrad og hva som er hovedforskjellen mellom disse. Paragrafen er gjort kortere, og henviser til egne retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid.
- § 20. *Delegering.* Regelen om delegering er oppdatert i tråd med hvordan forskriften ellers beskriver hvordan delegering kan brukes

Vennlig hilsen

Benedicte Løseth
avdelingsdirektør

Yngve Brynjulfsen
seniorrådgiver

Vedlegg: Nåværende og forslag til ny ph.d.-forskrift satt opp i tabellform

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Bergen 29. november 2018 med hjemmel i [lov 1. april 2005 nr. 15](#) om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) [§ 3-3](#), [§ 3-9](#) og [§ 4-13](#).

Endret ved [forskrifter 11 april 2019 nr. 1083](#) (i kraft 1 sep 2019), [11 april 2019 nr. 1092](#) (i kraft 1 sep 2019).

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.).

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler, forskrift om nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers og fakultetenes egne programbeskrivelser og utfyllende regler.

Hjemmel:

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde og definisjoner

§ 1-1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.).

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, se til lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), forskrift om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat, forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers og fakultetenes egne programbeskrivelser og utfyllende regler.

§ 1-2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) fakultetet selv, organer på fakultetsnivå
- b) felles- eller dobbelgrader, et samarbeid mellom institusjoner, der man i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling, jf. § 19.

§ 2.Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen**§ 2-1.Målsetting for ph.d.-utdanningen**

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2.Innhold i ph.d.-utdanningen

Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt nivå. I tillegg skal kandidaten ha en opplæringsdel i faglig kontekst, metode og teori som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3.Omfang av ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til 3 årsverk.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

1. Godkjent vitenskapelig avhandling
2. Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse

§ 2. Målsetting, innhold og omfang for ph.d.-utdanningen**§ 2-1. Målsetting for ph.d.-utdanningen**

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere kandidater for forskning av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.

Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

§ 2-2. Innhold i ph.d.-utdanningen

Utdanningen omfatter et selvstendig forskningsarbeid som skal dokumenteres med en vitenskapelig avhandling av internasjonal standard på høyt nivå. Forskningsarbeidet skal gjennomføres under aktiv veiledning. I tillegg skal kandidaten gjennomføre en opplæringsdel i faglig metode og teori som gir dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en videre ramme. I ph.d.-utdanningen skal kandidaten også få trening i formidling av vitenskapelig arbeid overfor fagfeller, studenter og allmennheten.

§ 2-3. Omfang av ph.d.-utdanningen

Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer som er normert til tre (3) årsverk.

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av

- a) godkjent vitenskapelig avhandling

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

<p>3. Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne, og</p> <p>4. Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).</p> <p>§ 3. Ansvaret for ph.d.-utdanningen</p> <p>Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen. Universitetsstyret oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.</p> <p>Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet. Med fakultetet selv menes organer på fakultetsnivå.</p> <p>Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler til denne forskriften om opptakskrav, opptaksvedtak, avtaleperiode, midtveisevaluering, opplæringsdelen, framdriftsrapportering, ph.d.-avhandlingen, språk, dokumentasjon ved innlevering, retting av formelle feil, prøveforelesning og disputas.</p> <p>Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, om godkjenning av opplæringsdelen, om tvungen avslutning, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, oppnevning av bedømmelseskomité, retting av formelle feil i avhandlingen og om prøveforelesning og disputas kan godkjennes.</p> <p>Det skal legges til rette for tverrfaglig ph.d.-utdanning ved Universitetet i Bergen, der</p>	<p>b) godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, eventuelt annen godkjent faglig skoloring eller kompetanse</p> <p>c) godkjent prøveforelesning over oppgitt emne</p> <p>d) godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).</p> <p>§ 3. Ansvaret for ph.d.-utdanningen</p> <p>Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen og vedtar forskrift for graden. Universitetsstyret oppretter og nedlegger program for ph.d.-utdanningen ved det enkelte fakultet.</p> <p>Rektor kan fastsette regler om utforming av programbeskrivelser. Fakultetet selv fastsetter og endrer programbeskrivelsen for det enkelte ph.d.-programmet.</p> <p>Fakultetet selv kan vedta utfyllende regler til denne forskriften om opptakskrav, opptaksvedtak, avtaleperiode, midtveisevaluering, opplæringsdelen, fremdriftsrapportering, krav til ph.d.-avhandlingen, språk, dokumentasjon ved innlevering, retting av formelle feil, prøveforelesning og disputas.</p> <p>Fakultetet selv fatter vedtak om opptak til ph.d.-program, oppnevning av veiledere, godkjenning av betydelige endringer i ph.d.-prosjektet, tvungen avslutning, om innlevert avhandling kan bedømmes, oppnevning av bedømmelseskomité, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for ph.d.-graden, om prøveforelesning og disputas kan godkjennes og om vitnemål kan utstedes.</p> <p>Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for en god gjennomføring av</p>
--	--

kandidatene skal knyttes til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 4. Kvalitetssikring

Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5-1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

§ 5-2. Opptaksvedtak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som har det fagområdet det søkes opptak til. Tverrfaglige kandidater søker

tverrfakultære ph.d.-prosjekt., Kandidater med tverrfakultære ph.d.-prosjekt skal ha hovedtilknytning til et ph.d.-program ved ett av universitetets fakulteter.

§ 4. Kvalitetssikring

Fakultetene skal kvalitetssikre ph.d.-utdanningen i tråd med Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved Universitetet i Bergen.

Del II. Opptak

§ 5. Opptak

§ 5-1. Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-programmene ved Universitetet i Bergen kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene av kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7. Fakultetet selv kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak.

Søknaden skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan. Fakultetet selv fastsetter hvilken dokumentasjon som skal følge søknaden ut over dette. I søknaden må det fremkomme at minst ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at søkeren er tatt opp i ph.d.-programmet.

Fakultetet selv kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelige og i tråd med Universitetet i Bergens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

§ 5-2. Opptaksvedtak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som har det fagområdet det søkes opptak til.

normalt opptak ved det fakultet der hovedveileder er tilknyttet.

Vedtak om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtaket skal gjøres etter en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan rangere kvalifiserte søkere når antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptaksvedtaket skal fastsette avtaleperiode.

Opptak bør nektes dersom:

- a) avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- b) de immaterialrettslige avtalene som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet, eller
- c) søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d.-programmet.

Det kan gjøres unntak fra bokstav c) for søkere fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

§ 5-3. Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Unntaket er kandidater som deltar i organisert dobbelkompetanseutdanning. Her kan fakultet som tilbyr

Tverrfaglige kandidater søker normalt opptak ved det fakultet der hovedveileder er tilknyttet.

Vedtak om opptak fattes av fakultetet selv. Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten. I opptaksvedtaket skal avtaleperioden fastsettes.

Opptak bør nektes dersom

a) avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen

b) de immaterialrettslige avtalene som er inngått med tredjepart er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet

c) søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett (1) år av forskningsprosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på ph.d.-programmet.

Det kan gjøres unntak fra bokstav c) for søkere fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

§ 5-3. Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) årsverk.

Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av ph.d.-utdanningen med en progresjon som gir lengre avtaleperiode enn seks (6) år. Unntaket er kandidater som deltar i organisert dobbelkompetanseutdanning. Fakultet som tilbyr

dobbelkompetanseutdanning gi egne regler for avtaleperioden.

Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet selv forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det vedlegges en redegjørelse for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-arbeidet. Det skal gjøres en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet selv sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4. Ph.d.-avtalen

Opptak til ett av Universitetet i Bergens ph.d.-program formaliseres gjennom en skriftlig avtale. Ph.d.-avtalen underskrives av kandidat, veileder(e), institutt og det fakultetet kandidaten er tatt opp ved. Ph.d.-avtalen inneholder bestemmelser om partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskermiljø og legge til rette

dobbelkompetanseutdanning kan gi egne regler for avtaleperioden.

Fakultetet kan i sine utfyllende regler ha strengere krav til progresjon.

Ved lovhjemlede permisjoner forlenges avtaleperioden tilsvarende. Kandidatene er selv ansvarlige for å melde fra om og dokumentere slike avbrudd.

Avtaleperioden kan etter søknad til fakultetet forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det redegjøres for hva som er gjort og hva som gjenstår av ph.d.-prosjektet. Søknaden må inneholde en ny, planlagt sluttdato. Fakultetet skal gjøre en samlet vurdering av om prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder og grunnenhet om veiledning i forlengelsesperioden må foreligge. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere vilkår.

Selv om avtaleperioden har opphørt, kan kandidaten søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden. Dette forutsetter at opplæringsdelen er fullført.

Semesterregistrering er obligatorisk for kandidater i avtaleperioden.

§ 5-4. Ph.d.-avtalen

Opptak til ett av Universitetet i Bergens ph.d.-program formaliseres gjennom en skriftlig avtale. Ph.d.-avtalen underskrives av kandidat, veileder(e), grunnenhet og det fakultetet kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i avtaleperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskermiljø. I avtalen skal det legges

for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Vesentlige endringer i ph.d.-avtalen som påvirker gjennomføringen av forskningsprosjektet eller opplæringsdelen, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

Kandidaten skal ha nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidat med ekstern finansiering eller arbeidsplass, skal dette reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidspart i forbindelse med det enkelte forskningsprosjektet. Slik avtale er del av ph.d.-avtalen og skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning

Kandidat og fakultet kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av ph.d.-utdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr og rettigheter til resultater.

til rette for at utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Infrastruktur som er nødvendig for gjennomføring av ph.d.-prosjektet skal stilles til kandidatens disposisjon. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet og skal fremkomme av ph.d.-avtalen.

For kandidater med ekstern arbeidsgiver skal arbeidsbetingelser for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen reguleres i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og samarbeidsparten. Avklaringer med ekstern arbeidsgiver i ph.d.-avtalen skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå. Endringer underveis i ph.d.-prosjektet, som fraviker betydelig fra det som fremgår i prosjektbeskrivelsen og som det er inngått ph.d.-avtale om, skal forelegges fakultetet selv til eventuell godkjenning.

§ 5-5. Avslutning før avtalt tid

§ 5-5-1. Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, utstyr, rettigheter til resultater og lignende.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning ved forsinkelse eller manglende fremdrift

Når ett eller flere av de følgende vilkårene er oppfylt, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen:

- a) Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b) Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. [§ 9](#).
- c) Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper overveiende sannsynlighet for at kandidaten ikke vil kunne fullføre til avtalt tid.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom fremdriftssvikten eller forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnda.

§ 5-5-3. Tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk fattes av fakultetet selv etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til Den sentrale klagenemnd.

Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.

§ 5-5-2. Tvungen avslutning ved forsinkelse

Når ett eller flere av de følgende vilkårene er oppfylt, kan fakultetet selv vedta tvungen avslutning av utdanningen

- a) Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen.
- b) Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 8.
- c) Forsinkelse i fremdriften av prosjektet som er av en slik art at det skaper overveiende sannsynlighet for at kandidaten ikke vil kunne fullføre til avtalt tid.

Tvungen avslutning etter reglene her kan bare vedtas dersom forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetsstyret. Klager behandles av Den sentrale klagenemnd.

§ 5-5-3. Annullering, utestenging og tvungen avslutning ved uredelighet eller fusk på eksamen eller prøver

Fusk på prøver eller eksamen i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av prøven eller eksamen og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år. Slik adgang til utestenging gjelder ikke for stipendiater ansatt ved institusjonen doktorgraden avlegges ved. Alvorlige tilfeller av fusk på prøver eller eksamen kan gi grunnlag for tvungen avslutning. Vedtak om annullering, og utestenging på bakgrunn av

Del III. Gjennomføring**§ 6. Veiledning**

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultet, institutt og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 6-1. Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst en av de oppnevnte veilederne skal normalt ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller bør medveileder være tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp.

fusk fattes av Den sentrale klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-13 (3) og 4-7 (1).

Vitenskapelig uredelighet i avhandlingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden. Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1).

Del III. Gjennomføring**§ 6. Veiledning****§ 6-1. Veiledning og forskningsmiljø**

Arbeidet med ph.d.-avhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet, grunnenheten og veilederne skal sammen sikre at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 6-2. Oppnevning av veiledere

Kandidaten skal som hovedregel ha to veiledere. Normalt oppnevnes én hovedveileder og en eller flere medveiledere. Veilederne oppnevnes av fakultetet selv og hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst en av de oppnevnte veilederne skal normalt ha erfaring fra veiledning av kandidater på ph.d.-nivå.

Hovedveileder skal normalt være tilsatt ved det fakultet der kandidaten er tatt opp. Fakultetet selv kan oppnevne hovedveileder som ikke er tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp. I slike tilfeller bør

Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel, [§ 6](#) til [§ 10](#), gjelder for veilederne.

Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny hovedveileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratre før ny oppnevnt.

§ 6-2. Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og skal gi råd om opplæringsdelen. Kontakthypigheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom

medveileder være tilsatt ved det fakultetet der kandidaten er tatt opp.

Habilitetsreglene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssakers (forvaltningsloven) andre kapittel, § 6 til § 10, gjelder for veilederne. Kandidat og hovedveileder kan hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny hovedveileder for kandidaten. Hovedveileder kan ikke fratre før ny er oppnevnt.

§ 6-3. Veiledningens innhold

Hovedveileder skal være kandidatens primære kontakt. Kandidaten og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Universitetet i Bergens etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet. Veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling og skal gi råd om opplæringsdelen. Kontakthypigheten bør fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen.

Veilederne skal holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan. Veileder skal følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Uenigheter mellom veileder og kandidat knyttet til tilgang til eller rådighet over

opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv. Fakultetets avgjørelse kan påklages til den sentrale klagenemnden.

§ 6-3. Midtveisevaluering

Hver kandidat skal gjennomgå en midtveisevaluering. Som hovedregel skal midtveisevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor kandidatens eget fagfelt og tilgrensende fagfelt. Midtveisevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

§ 7. Opplæringsdelen

§ 7-1. Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

innsamlede data, tvist om størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, og tvister mellom opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet selv.

Fakultetets avgjørelse kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

§ 7. Opplæringsdelen

§ 7-1. Opplæringsdelens formål

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og avhandlingsarbeidet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå og etter internasjonal standard. Opplæringsdelen skal gi trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Dersom fakultetet ikke selv tilbyr hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre fakultet og/eller institusjoner.

§ 7-2. Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for søkere som har bakgrunn fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3. Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst fem (5) studiepoeng.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at kurs og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen.

§ 8. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens

§ 7-2. Opplæringsdelens omfang

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette for søkere som har bakgrunn fra forskerlinjer og tilsvarende ordninger.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Alle elementer som inngår i opplæringsdelen skal dokumenteres.

§ 7-3. Opplæringsdelens innhold

Opplæringsdelen skal inneholde vitenskapsteori og etikk med et omfang som gir minst fem (5) studiepoeng.

Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i universitets- og høyskoleloven samt forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av opplæringsdelen. Fakultetet kan godkjenne at emner og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Universitetet i Bergen inngår i opplæringsdelen. Emner på ph.d.-nivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med regler om studiepoenguttelling i universitets- og høyskolelovens § 3-5 e., første ledd.

§ 7-4. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra ph.d.-utdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i

opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med [lov om folketrygd § 14-10](#), fjerde ledd og NAVs rundskriv til [§ 14-10](#), fjerde ledd, av 18. desember 2006.

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 9. Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidat og hovedveileder hvert år levere separate og uavhengige rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom framdriftsrapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for framdriftsrapportering. Manglende eller utilfredsstillende framdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp denne plikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med framdriftsrapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

opplæringsdelen, i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-5 (1).

Kandidaten må sørge for at fakultetet blir informert om permisjoner som blir innvilget av arbeidsgiver, hvis disse to ikke er de samme.

§ 8. Rapportering

I løpet av avtaleperioden skal kandidat og hovedveileder hvert år levere separate og uavhengige rapporter om fremdriften av ph.d.-utdanningen på fastsatt måte og til fastsatte frister. Fakultetet går gjennom fremdriftsrapportene.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for fremdriftsrapportering. Manglende eller utilfredsstillende fremdriftsrapportering kan medføre tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtaleperiodens utløp. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med fremdriftsrapportering gå gjennom planen for prosjektet og vurdere behov for justeringer. Betydelige endringer skal godkjennes av fakultetet selv.

Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 9. Midtveiseevaluering

Hver kandidat skal gjennomføre en midtveiseevaluering. Som hovedregel skal midtveiseevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere innenfor kandidatens eget fagfelt og tilgrensende fagfelt. Midtveiseevalueringen har som hovedformål å hjelpe kandidaten til å

§ 10. Ph.d.-avhandlingen**§ 10-1. Krav til avhandlingen**

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Et arbeid eller deler av arbeid som kandidaten tidligere har fått godkjent for ph.d.-graden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høyskole, kan ikke bli gjenstand for bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

§ 10-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan

identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. Fakultet, veileder og kandidat plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført innenfor normert tidsramme.

§ 10. Ph.d.-avhandlingen**§ 10-1. Krav til avhandlingen**

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

§ 10-2. Medforfatterskap

Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at ph.d.-kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 10-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 10-4. Språk

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

§ 10-3. Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader, herunder mastergrad eller lavere, kan likevel benyttes som grunnlag for en mindre del av arbeidet med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Fakultetet selv kan gjøre unntak fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det. Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.

§ 10-4. Språk

Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling. Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.

§ 10-5. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets IPR-reglement, se reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen

For kandidater med annen arbeidsgiver enn Universitetet i Bergen skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring**§ 11. Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid****§ 11-1. Innlevering av søknad om bedømmelse**

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet selv.

Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er

§ 10-5. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Universitetet i Bergen har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen og arbeidstakeroppfinnerlovens § 5.

For kandidater med annen arbeidsgiver enn Universitetet i Bergen, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren.

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen mellom Universitetet i Bergen og kandidaten.

Del IV. Fullføring**§ 11. Søknad om bedømmelse og bedømmelseskomiteens arbeid****§ 11-1. Innlevering av søknad om bedømmelse**

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fakultetet selv.

Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Fakultetet selv behandler søknaden om å få avhandlingen bedømt. Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

verdigg til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

§ 11-2. Oppnevning av bedømmelseskommité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i [forvaltningslovens § 6](#) gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskommité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn fire (4) uker fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- ett av medlemmene, om mulig, er fra en relevant utenlandsk institusjon
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdigg til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

§ 11-2. Oppnevning av bedømmelseskommité

Når fakultetet selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet selv en sakkyndig bedømmelseskommité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Grunnenheten foreslår bedømmelseskommité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Det bør normalt ikke gå mer enn fire (4) uker fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at

- a) begge kjønn er representert
- b) flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen
- c) ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon
- d) alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.

§ 11-3. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteén delta i den nye komiteens arbeid.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se den forrige bedømmelsen.

§ 11-4. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve framlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

§ 11-3. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader

Bedømmelseskomiteen avgir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og skal være begrunnet.

Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør

Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

§ 11-5. Mindre omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen.

merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes skriftlig om dette.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.

§ 11-4. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen. Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen

§ 12. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 12. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en ph.d.-avhandling er verdig til å forsvares.

Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.

Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.

§ 13. Innlevering til ny bedømmelse

En doktorgradsavhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved søknad om ny bedømmelse opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.

Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid. Dette vil sikre et minimum av kontinuitet mellom de to bedømmelseskomiteene.

Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal

§ 13. Avhandlingen**§ 13-1. Avhandlingens format**

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

Kandidaten skal også levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og en pressemelding på norsk.

§ 13-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 13-3. Offentliggjøring

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter [§ 13-2](#).

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse

likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.

§ 14. Avhandlingen**§ 14-1. Avhandlingens format**

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.

§ 14-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter innlevering, og kun én gang, søke fakultetet om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er fem (5) virkedager etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.

§ 14-3. Offentliggjøring

Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 14-2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Hverken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medforfatterskap.</p> <p>§ 14. Prøveforelesning og disputas</p> <p>Ph.d.-utdanningen avsluttes med:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne b) Disputas. <p>§ 14-1. Prøveforelesning</p> <p>Kandidaten skal prøveforelese etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningen er en selvstendig del av ph.d.-prøvene. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å</p>	<p>kan finne sted for at institusjonen eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Hverken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstiller kravet til medforfatterskap.</p> <p>§ 14-4. Pressemelding</p> <p>Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.</p> <p>§ 15. Doktorgradsprøve</p> <p>§ 15-1. Prøveforelesning og disputas</p> <p>Ph.d.-utdanningen avsluttes med</p> <ol style="list-style-type: none"> a) godkjent prøveforelesning over oppgitt emne b) disputas. <p>§ 15-2. Prøveforelesning</p> <p>Kandidaten må gjennomføre prøveforelesning etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningen er en selvstendig del av ph.d.-prøvene. Formålet med prøveforelesningen er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å</p>

formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne og bør ha en varighet på 45 minutter. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.

Prøveforelesningen skal vurderes av en bedømmelseskomite. Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 14-2. Disputas

Ph.d.-kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og ph.d.-kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder

formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningen skal være over oppgitt emne og bør ha en varighet på 45 minutter. Emne for prøveforelesningen bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningen avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes. Prøveforelesningen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.

Prøveforelesningen skal vurderes av en bedømmelseskomite. Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Dersom fakultetet ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, med mindre fakultetet har bestemt noe annet.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 15-3. Disputas

Ph.d.-kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling i form av en disputas. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og ph.d.-kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Disputasen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet

etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere *ex auditorio*.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én gang. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 15. *Kreering og vitnemål*

har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere *ex auditorio*.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent. Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av disputas på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.

§ 16. *Vitnemål og vitnemålstillegg*

Fakultetet selv utsteder vitnemål ved oppnådd ph.d.-grad. Fakultetet selv utsteder det standardiserte, engelske vitnemålstillegget

På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningen og disputasen er godkjent, kreerer universitetsstyret kandidaten til philosophiae doctor.

Vitnemålet utferdiges av Universitetet i Bergen.

§ 16. Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Det skal utstedes vedlegg til vitnemålet i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

§ 17. Klage

§ 17-1. Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i [forvaltningslovens § 28](#) følgende. Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

«Diploma Supplement» sammen med vitnemålet. Utforming av ph.d.-vitnemålet og vitnemålstillegget skal følge Universitetet i Bergen sin rutinebeskrivelse for dette.

§ 17. Doktorgradsdiplom

Universitetet i Bergen utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget. Diplomet deles ordinært ut på promosjonen.

Del V. Klage

§ 18. Klage i ph.d.-utdanningen

§ 18-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om

- a) opptak
- b) vedtak om tvungen avslutning av avtaleperioden ved forsinkelse
- c) godkjenning av elementer i opplæringsdelen

kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (2 og 4). Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

§ 18-2. Klage over annullering og utestenging på bakgrunn av fusk i opplæringsdelen

Annullering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet i inntil et år på bakgrunn av fusk på eksamen eller prøver i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-7 (3). Begrunnet klage sendes til Den sentrale klagenemnd. Blir avslaget opprettholdt, sendes

§ 17-2. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter [lov om universiteter og høyskoler, § 5-3](#) klage over karakterfastsetting, rett til begrunnelse og [§ 5-2](#) klage over formelle feil ved eksamen.

§ 17-3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i [forvaltningslovens § 28](#) følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomitéen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å

klagen uten ugrunnet opphold til Felles klagenemnd til avgjørelse.

§ 18-3 Klage over tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller uredelighet

Tvungen avslutning av avtaleperioden på bakgrunn av fusk eller vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (1). Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Bli avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

§ 18-4. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov om universiteter og høyskoler, § 5-3 klage over karakterfastsetting, rett til begrunnelse og § 5-2 klage over formelle feil ved eksamen.

§ 18-5. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende og universitets- og høyskolelovens § 4-13 (4). Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomitéen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.</p> <p>§ 18.Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>§ 18-1.Fellesgrader og cotutelle-avtaler</p> <p>Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.</p> <p>I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for bestemmelsene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.</p> <p>§ 18-2.Fellesgrader og fellesgradsavtaler</p> <p>Ved fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der samtlige i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning og gradstildeling. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av:</p> <ol style="list-style-type: none"> et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiedeltakerne et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne en kombinasjon av a og b. <p>Fellesgradsavtaler skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom universitetet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret i konsortiet vedtar retningslinjer for fellesgradssamarbeid, inkludert mal for samarbeidsavtaler.</p> <p>§ 18-3.Cotutelle-avtaler</p>	<p>vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.</p> <p>Del VI. Formaliserte ph.d.-samarbeid</p> <p>§ 19. Formaliserte ph.d.-samarbeid med andre gradsgivende institusjoner</p> <p>Institusjonen kan inngå formaliserte ph.d.-samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner i form av felles- eller dobbelgrader.</p> <p>I avtaler om felles- eller dobbelgradssamarbeid kan det gjøres unntak for bestemmelser i denne forskrift, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.</p> <p>For dette saksfeltet henvises det ellers til Retningslinjer for formaliserte ph.d.-samarbeid ved Universitetet i Bergen.</p> <p>Felles- eller dobbelgradssamarbeid reguleres i avtale mellom samarbeidspartene. For fullført fellesgrad utstedes et felles vitnemålsdokument utstedt av samarbeidspartene. For fullført dobbelgrad utstedes et vitnemål fra hver av samarbeidspartene, med kryssreferanse.</p> <p>Avtaler om felles- eller dobbelgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert faglig samarbeid mellom universitetet og den andre samarbeidsparten.</p> <p>Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.</p> <p>Formaliserte ph.d.-samarbeid kan inngås med flere enn én samarbeidspart. Da skal samarbeidet omtales som multiple grader dersom flere enn to vitnemål skal utstedes.</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d.-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.</p> <p>§ 18-4. Krav ved fellesgrader og cotutelle</p> <p>Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.</p> <p>§ 19. Delegering</p> <p>Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.</p> <p>§ 20. Ikrafttredelse</p> <p>Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 20. juni 2013 nr. 862 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.</p> <p>§ 21. Overgangsbestemmelser</p> <p>Den som når denne forskriften trer i kraft er tatt opp ved ph.d.-utdanningen etter forskrift 20. juni 2013 nr. 862 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.</p>	<p>Vitnemålene ved multiple grader må ha kryssreferanse.</p> <p>Del VII. Delegering, overgangsbestemmelser og ikrafttredelse</p> <p>§ 20. Delegering</p> <p>Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.</p> <p>§ 21. Ikrafttredelse</p> <p>Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves forskrift 20. juni 2013 nr. 862 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, vedtatt av universitetsstyret.</p> <p>§ 22. Overgangsbestemmelser</p> <p>Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp ved ph.d.-utdanningen etter forskrift 29. november 2018 nr. 1092 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene dersom det er til gunst for vedkommende.</p>

Fakultetene

Referanse

2022/5248-YNBR

Dato

01.04.2022

Endring av dr.philos.-forskrift - høring

Den nåværende Forskrift for doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen ble vedtatt av universitetsstyret 4. februar 2021.

I 2022 foretar vi noen endringer for UiB sine to ph.d.-forskrifter, og i samme prosess ønsker vi oppdatere dr.philos.-forskriften. Vi foreslår å samkjøre språk og struktur mellom doktorgradsforskriftene, der det ikke er faglig grunn for at dette skal være ulikt. Det å opprettholde overensstemmelse mellom doktorgradsforskriftene understøtter likebehandlingen av alle doktorgradskandidater tilknyttet UiB, og øker forutsigbarheten for ledelse og stab som bruker forskriftene.

Forslag til endret dr.philos.-forskrift som nå blir sendt ut til høring har hatt en gjennomgang av fakultetenes ph.d.-koordinatorene og blitt diskutert i Forskningsutvalgets møte 23. mars.

Frist for innspill er **30. juni**. Den videre tidsplanen for prosessen med å endre forskriftene er som følger:

- 5. oktober: gjennomgang av høringsinnspill i forskningsutvalget
- 24. november: behandling i universitetsstyret

Foreslåtte endringer i Forskrift for doctor philosophiae (dr.philos.) ved Universitetet i Bergen

Vedlagt følger et dokument med den nåværende ph.d.-forskriften i venstre kolonne og forslag til endret dr.philos.-forskrift i høyre kolonne. De viktigste endringsforslagene er som følger:

- § 7-2. *Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling*. Denne regelen har eksistert i ph.d.-forskriften siden september 2019. Hvis den nå blir inkludert i dr.philos.-forskriften, vil dette kunne bidra til likebehandling mellom ph.d.-kandidater og personer som har en dr.philos.-avhandling til bedømming. Samtidig vil det øke forutsigbarheten for ledelse og stab som skal bruke dr.philos.-forskriften.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Telefon +4755584980
post@uib.no

Postadresse
University of Bergen,
Postbox 7800
NO-5020 BERGEN

Besøksadresse
Jekteviksbakken 31
Bergen

Saksbehandler
Yngve Brynjulfsen
55583382

- § 12. *Pressemelding*. Det skal tilrettelegges for kandidater som også vil levere pressemelding på engelsk.
Det er lagt inn en frist for når pressemeldingen skal være offentlig.
- § 13-2. *Prøveforelesninger* og 13-3. *Disputas*. Det lagt inn en ny frist for når nye prøveforelesninger eller disputas skal avholdes etter at fakultetet har fattet vedtak om underkjenning av disse prøveformene.
- § 14. *Avslutning av bedømmelse ved vitenskapelig uredelighet*. I denne paragrafen er omtalen av fusk fjernet, ettersom fusk henger sammen med eksamen og prøver, og ikke er aktuelt i dr.philos.-ordningen
- § 16. *Vitnemål og vitnemåstillegg*. Det foreslås at vitnemål utstedes fra fakultetet, fremfor at dette gjøres av rektor og universitetsdirektør (på vegne av universitetsstyret). I dagens lovverk er det ikke noen sperrer mot å delegere akkurat denne sakstypen videre til fakultetet. Forslag til ny rutine innebærer at vitnemål blir sendt ut fortløpende til de ferdige ph.d.-kandidatene, fremfor at de blir delt ut under promosjonen. Fortløpende utsteding fra fakultetet vil i tillegg være en løsning som er godt tilpasset fremtidige rutiner for utsteding av digitale vitnemål.
- § 17-2. *Klage over avslutning av bedømmelse på bakgrunn av uredelighet*. Det er lagt inne en ny paragraf om nevnte tema. Departementet er klageinstans, på samme måte som i ph.d.-utdanning når uredelighet forekommer.

Vennlig hilsen

Benedicte Løseth
avdelingsdirektør

Yngve Brynjulfsen
seniorrådgiver

Vedlegg: Nåværende og forslag til ny dr.philos.-forskrift satt opp i tabellform

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>Hjemmel: Fastsatt av styret ved Universitetet i Bergen 4. februar 2021 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-3 og § 4-13.</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å fremstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.</p> <p>§ 2.Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos.</p> <p>Graden dr.philos. er en doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende.</p> <p>Graden dr.philos. ligger på nivå 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, som er samme nivå som de organiserte doktorgradene, deriblant philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>Ordningen med dr.philos.-graden eksisterer for at personer som innehar kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på doktorgradsnivå, skal få muligheten til å oppnå en doktorgradskvalifikasjon.</p> <p>Forskningsarbeidet og doktoravhandlingen skal være utført på egen hånd uten formell veiledning eller tilknytning til et organisert doktorgradsprogram.</p> <p>Graden dr.philos. kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.</p> <p>Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av</p> <p>1) godkjent vitenskapelig avhandling,</p>	<p>Hjemmel:</p> <p>§ 1.Forskriftens virkeområde</p> <p>Forskriften gjelder graden doctor philosophiae (dr.philos.), og gir regler om retten til å fremstille seg for dr.philos.-prøven og avviklingen av denne.</p> <p>Det fremgår av Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler at Universitetet i Bergen kan tildele dr.philos.-graden.</p> <p>§ 2.Beskrivelse av innhold og målsetting for graden dr.philos.</p> <p>Graden dr.philos. er en doktorgrad som kan tildeles personer som har avlagt eksamen av høyere grad, det vil si mastergrad eller tilsvarende.</p> <p>Graden dr.philos. ligger på nivå 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, som er samme nivå som de organiserte doktorgradene, deriblant philosophiae doctor (ph.d.).</p> <p>Dr.philos.-graden er opprettet for at personer som innehar kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på doktorgradsnivå, skal få muligheten til å oppnå en doktorgradskvalifikasjon.</p> <p>Forskningsarbeidet og doktoravhandlingen skal være et selvstendig arbeid uten formell veiledning eller tilknytning til et organisert doktorgradsprogram.</p> <p>Graden dr.philos. kvalifiserer for forskningsvirksomhet og annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt, arbeidsmåte og analytisk</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>2) godkjent prøveforelesning over oppgitt emne,</p> <p>3) godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne, og</p> <p>4) godkjent disputas.</p> <p>§ 3. Ansvar for graden dr.philos.</p> <p>Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for graden dr.philos. og vedtar forskrift for graden.</p> <p>Det skal legges til rette for bedømmelse av tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger.</p> <p>Fakultetet selv fatter vedtak om søkeren tilfredsstillende kvalifikasjonskravet, om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, om oppnevning av bedømmelseskomité, om avhandlingen er verdig til å forsvares for graden dr.philos. og om prøveforelesninger og disputas kan godkjennes.</p> <p>Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnene og eventuelt andre fakultet konsulteres før vedtak fattes.</p> <p>§ 4. Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering</p> <p>§ 4-1. Vilkår for å fremstille seg</p>	<p>tenkning i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder.</p> <p>Dr.philos.-graden tildeles på grunnlag av</p> <p>a) godkjent vitenskapelig avhandling</p> <p>b) godkjent prøveforelesning over oppgitt emne</p> <p>c) godkjent prøveforelesning over selvvalgt emne</p> <p>d) godkjent disputas.</p> <p>§ 3. Ansvar for graden dr.philos.</p> <p>Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for graden dr.philos. og vedtar forskrift for graden.</p> <p>Fakultetet selv fatter vedtak om søkeren tilfredsstillende kvalifikasjonskravet, om en innlevert avhandling har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje, oppnevning av bedømmelseskomité, om avhandlingen er verdig til å forsvares for graden dr.philos. og om prøveforelesninger og disputas kan godkjennes. Med fakultetet selv menes i denne forskrift organer på fakultetsnivå</p> <p>Universitetet i Bergen og fakultetene skal legge til rette for bedømmelse av tverrfaglige dr.philos.-avhandlinger, men ansvaret for bedømmelse skal ligge hos ett av fakultetene. Dersom det er tvil om hvorvidt avhandlingen hører inn under fakultetets fagportefølje, kan grunnene og eventuelt andre fakultet konsulteres før det bestemmes hvilket fakultet som skal ta ansvar for bedømmelsen.</p> <p>§ 4. Søknad om å få avhandlingen bedømt og innlevering</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

<p>Søkeren må ha en femårig mastergrad eller tilsvarende utdanning, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for fremstilling. Søkeren skal legge frem dokumentasjon på tilsvarende kvalifikasjoner.</p> <p>Søkeren skal være statsborger i Norge eller et annet nordisk land. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom vedkommende har oppholdstillatelse i Norge eller dersom avhandlingen</p> <ol style="list-style-type: none"> behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge, eller har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet, eller er utført under opphold ved et norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i nær tilknytning til eller i tett samarbeid med norske forskere. <p>§ 4-2.Søknad og krav til dokumentasjon</p> <p>Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Søknaden skal inneholde en kort redegjørelse for at avhandlingen har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje.</p> <p>Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:</p> <ol style="list-style-type: none"> Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format, og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer. 	<p>§ 4-1.Vilkår for å fremstille seg</p> <p>For å kunne fremstille seg for dr.philos.-graden kreves det at søkeren har en femårig mastergrad eller tilsvarende, i samsvar med beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets nivå 7. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for fremstilling. Søkeren skal legge frem dokumentasjon på tilsvarende kvalifikasjoner.</p> <p>Søkeren skal være statsborger i Norge eller et annet nordisk land. Andre søkere kan etter begrunnet søknad gis anledning til å fremstille seg dersom vedkommende har oppholdstillatelse i Norge eller dersom avhandlingen oppfyller ett eller flere av disse vilkårene</p> <ol style="list-style-type: none"> behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge har sterk tilknytning til norsk forskning innen det aktuelle fagområdet er utført under opphold ved et norsk universitet eller forskningsinstitusjon, eller i nær tilknytning til eller i tett samarbeid med norske forskere. <p>§ 4-2.Søknad og krav til dokumentasjon</p> <p>Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til det fakultet som avhandlingens tema hører inn under. Søknaden skal inneholde en kort redegjørelse for at avhandlingen har et tema som hører inn under fakultetets fagportefølje.</p> <p>Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden</p> <ol style="list-style-type: none"> Avhandlingen, i digitalt og/eller fysisk format, og i det antall som gjeldende fakultet bestemmer
--	---

Gjeldende forskrift	Endret forskift
<p>b) Dokumentasjon som omfatter vitnemål og karakterutskrift for tidligere utdanning eller tilsvarende kvalifikasjoner.</p> <p>c) Dokumentasjon på at nødvendige etiske og andre tillatelser er innhentet, hvor dette er påkrevd.</p> <p>d) Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5-2.</p> <p>e) Erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.</p> <p>f) Erklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er levert inn og/eller bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.</p> <p>g) Dokumentasjon på nordisk statsborgerskap eller oppholdstillatelse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge.</p> <p>Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.</p> <p>Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.</p> <p>Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.</p> <p>§ 5.Avhandlingen</p> <p>§ 5-1.Krav til avhandlingen</p> <p>Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk</p>	<p>b) Dokumentasjon som omfatter vitnemål og karakterutskrift for tidligere utdanning eller tilsvarende kvalifikasjoner</p> <p>c) Dokumentasjon på at nødvendige etiske og andre tillatelser er innhentet, hvor dette er påkrevd</p> <p>d) Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 5-2</p> <p>e) Erklæring om hvorvidt avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang</p> <p>f) Erklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er levert inn og/eller bedømt ved annen norsk eller utenlandsk institusjon</p> <p>g) Dokumentasjon på nordisk statsborgerskap eller oppholdstillatelse og/eller en redegjørelse for avhandlingens tilknytning til Norge.</p> <p>Fakultetet selv vurderer søknaden og fatter vedtak om adgangen til å fremstille seg til prøven for graden dr.philos.</p> <p>Fakultetet selv kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke har høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.</p> <p>Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.</p> <p>§ 5.Avhandlingen</p> <p>§ 5-1.Krav til avhandlingen</p> <p>Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, forskningsetisk, teoretisk</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

<p>og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.</p> <p>Delarbeider som skal inngå i avhandlingen kan normalt ikke være eldre enn ti år på tidspunktet for søknad om innlevering. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstiller kravet om å utvikle ny faglig kunnskap.</p> <p>Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.</p> <p>Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene. Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres.</p> <p>§ 5-2. Medforfatterskap</p> <p>Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.</p> <p>Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.</p>	<p>og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne utvikle ny faglig kunnskap og ha et faglig nivå som tilsier at forskningen vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.</p> <p>Flere arbeider kan godkjennes som deler av avhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides en sammenbindende fremstilling som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.</p> <p>Fraværet av krav til godkjent opplæringsdel, skal kompenseres ved at avhandlingsarbeidet er noe mer omfattende enn det som kreves i de organiserte doktorgradsprogrammene. Fakultetet selv kan vedta egne retningslinjer om hvordan fravær av krav til godkjent opplæringsdel kan kompenseres.</p> <p>§ 5-2. Medforfatterskap</p> <p>Fellesarbeid godtas til bedømmelse forutsatt at kandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.</p> <p>Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og Universitetet i Bergens retningslinjer for medforfatterskap og i henhold til internasjonale standarder.</p> <p>I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet</p>
--	--

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.</p> <p>§ 5-3.Arbeider som ikke godtas</p> <p>Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.</p> <p>Et arbeid eller deler av arbeid som kandidaten tidligere har fått godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke bli gjenstand for bedømmelse, selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.</p> <p>En avhandling som helt eller delvis er utarbeidet mens kandidaten er tatt opp i et organisert doktorgradsprogram kan ikke senere leveres til bedømmelse for dr.philos.-graden. Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.</p> <p>§ 5-4.Språk</p> <p>Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.</p> <p>§ 6.Oppnevning av bedømmelseskomité</p>	<p>erklæring som beskriver kandidatens og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.</p> <p>§ 5-3.Arbeider som ikke godtas</p> <p>Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener, bedømmelser eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader, herunder mastergrader eller lavere, kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.</p> <p>Delarbeider som skal inngå i avhandlingen kan normalt ikke være eldre enn ti (10) år på tidspunktet for søknad om innlevering. Dersom det inngår eldre arbeider skal det gjøres rede for i søknad om innlevering, hvordan dette arbeidet likevel tilfredsstillt kravet om å utvikle ny faglig kunnskap. En avhandling som helt eller delvis er utarbeidet mens kandidaten er tatt opp i et organisert doktorgradsprogram kan ikke senere leveres til bedømmelse for dr.philos.-graden.</p> <p>Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested.</p> <p>§ 5-4.Språk</p> <p>Fakultetet selv bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.</p> <p>Avhandlingen skal inneholde et sammendrag på engelsk og et på norsk.</p> <p>§ 6.Oppnevning av bedømmelseskomité</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

<p>Fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.</p> <p>Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.</p> <p>Det bør normalt ikke gå mer enn tre (3) måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er vurdert og komité er oppnevnt, dersom søknaden er godkjent.</p> <p>Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at</p> <ol style="list-style-type: none"> a) begge kjønn er representert, b) flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen, c) ett av medlemmene, om mulig, er fra en relevant utenlandsk institusjon, d) alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse. <p>Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.</p> <p>§ 7. Bedømmelseskomiteens arbeid</p> <p>§ 7-1. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader</p> <p>Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for dr.philos.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre</p>	<p>Fakultetet selv oppnevner en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer som skal bedømme avhandlingen. Habilitetsreglene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssakers (forvaltningsloven) § 6 gjelder for komiteens medlemmer.</p> <p>Grunnenheten foreslår bedømmelseskomité. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest fem (5) virkedager etter at grunnenheten har oversendt forslaget til fakultetet. Fakultetet selv fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.</p> <p>Det bør normalt ikke gå mer enn tre (3) måneder fra søknaden om å få avhandlingen bedømt er innlevert, til søknaden er vurdert og komité er oppnevnt, dersom søknaden er godkjent.</p> <p>Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at</p> <ol style="list-style-type: none"> a) begge kjønn er representert b) flertallet er uten tilknytning til Universitetet i Bergen c) ett av medlemmene, om mulig, er fra en utenlandsk institusjon d) alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse. <p>Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt. Fakultetet utpeker en av sine ansatte til komiteens leder.</p> <p>§ 7. Bedømmelseskomiteens arbeid</p> <p>§ 7-1. Bedømmelseskomiteens innstilling og kandidatens merknader</p> <p>Bedømmelseskomiteen gir en begrunnet innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for dr.philos.-graden. Komiteens innstilling skal normalt foreligge senest tre (3)</p>
--	---

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.</p> <p>Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.</p> <p>Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.</p> <p>Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.</p> <p>Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.</p>	<p>måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.</p> <p>Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.</p> <p>Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser sendes til fakultetet, og skal så snart som mulig oversendes kandidaten, som gis en frist på ti (10) virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.</p> <p>Dersom kandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet selv gjør vedtak i saken.</p> <p>Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultet selv.</p> <p>§ 7-2. Mindre omarbeiding og underkjenning av innlevert avhandling</p> <p>Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Komiteen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme. Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>§ 8. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling</p> <p>På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en dr.philos.-avhandling er verdig til å forsvares.</p> <p>Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.</p> <p>Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.</p> <p>Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.</p> <p>§ 9. Innlevering til ny bedømmelse</p> <p>En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.</p> <p>Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært</p>	<p>Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.</p> <p>Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.</p> <p>Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.</p> <p>§ 8. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling</p> <p>På grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling fatter fakultetet selv vedtak om hvorvidt en dr.philos.-avhandling er verdig til å forsvares.</p> <p>Dersom fakultetet selv finner at det foreligger begrunnet tvil om komiteens innstilling eller dersom komiteen avgir delt innstilling, kan fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen.</p> <p>Eventuelle tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.</p> <p>Fakultetsstyret skal fatte vedtak ved delt eller negativ innstilling.</p> <p>§ 9. Innlevering til ny bedømmelse</p> <p>En dr.philos.-avhandling som fakultetet selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i ny versjon. Ny bedømmelse kan bare finne sted én (1) gang.</p> <p>Kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>bedømt ved Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.</p> <p>Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.</p> <p>Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømmelse på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.</p> <p>§ 10. Retting av formelle feil i avhandlingen</p> <p>Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten trykkes bakerst i avhandlingen eller legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.</p> <p>§ 11. Offentliggjøring av avhandlingen</p> <p>Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.</p> <p>Kandidaten skal også levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og en pressemelding på norsk.</p> <p>Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 10.</p>	<p>Universitetet i Bergen og ikke funnet verdig til å forsvares.</p> <p>Hvis en avhandling leveres inn i ny versjon for ny bedømmelse, bør minst ett (1) medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen delta i den nye komiteens arbeid.</p> <p>Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømmelse på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen.</p> <p>§ 10. Retting av formelle feil i avhandlingen</p> <p>Kandidaten kan etter innlevering, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en liste (errataliste) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Verken den rettede versjonen av avhandlingen eller erratalisten skal oversendes bedømmelseskomiteen. Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Erratalisten trykkes bakerst i avhandlingen eller legges som innstikk i avhandlingen som er tilgjengelig under disputasen.</p> <p>§ 11. Offentliggjøring av avhandlingen</p> <p>Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere avhandlingen til fakultetet i standardisert format og i henhold til fakultetets bestemmelser.</p> <p>Avhandlingen skal offentliggjøres senest to (2) uker før dato for disputas. Avhandlingen gjøres tilgjengelig slik den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt med rettinger som er foretatt etter § 10.</p> <p>Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en dr.philos.-avhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at eventuelt andre involverte</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

<p>Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en dr.philos.-avhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at eventuelt andre involverte parter skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av dr.philos.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.</p> <p>§ 12.Prøveforelesning og disputas</p> <p>Dr.philos.-prøven avsluttes med</p> <ol style="list-style-type: none"> prøveforelesning over oppgitt emne, og prøveforelesning over selvvalgt emne, og disputas. <p>§ 12-1.Prøveforelesninger</p> <p>Kandidaten skal holde prøveforelesningene etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningene er selvstendige deler av dr.philos.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningene bør ha en varighet på 45 minutter hver.</p>	<p>parter skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering herunder patentering. Verken Universitetet i Bergen selv eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av dr.philos.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres.</p> <p>Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner.</p> <p>§ 12. Pressemelding</p> <p>Kandidaten skal levere en pressemelding på norsk. Kandidaten kan også levere en pressemelding på engelsk. Pressemeldingen skal være offentlig senest to (2) uker før disputas.</p> <p>§ 13.Doktorgradsprøve</p> <p>§ 13-1. Prøveforelesning og disputas</p> <p>Dr.philos.-prøven avsluttes med</p> <ol style="list-style-type: none"> prøveforelesning over oppgitt emne prøveforelesning over selvvalgt emne disputas. <p>§ 13-2.Prøveforelesninger</p> <p>Kandidaten skal holde prøveforelesningene etter at avhandlingen er levert inn, men før disputas holdes. Prøveforelesningene er selvstendige deler av dr.philos.-prøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Prøveforelesningene bør ha en varighet på 45 minutter hver.</p>
---	---

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>Emne for prøveforelesningen over oppgitt emne bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.</p> <p>Kandidaten må meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne innen frist fastsatt av fakultetet. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.</p> <p>Prøveforelesningene avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.</p> <p>Prøveforelesningene skal ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.</p> <p>Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at</p> <ol style="list-style-type: none"> a. begge kjønn er representert, b. alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse. <p>Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningene er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningene anbefales ikke bestått.</p> <p>Dersom fakultetet ikke godkjenner en av prøveforelesningene, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.</p> <p>Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.</p>	<p>Emne for prøveforelesningen over oppgitt emne bestemmes av fakultetet og kunngjøres for doktoranden ti (10) virkedager før forelesningen.</p> <p>Kandidaten må meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne innen frist fastsatt av fakultetet. Fakultetet selv godkjenner forslag til selvvalgt emne for prøveforelesning.</p> <p>Prøveforelesningene avholdes som hovedregel ved Universitetet i Bergen og fakultetet selv avgjør hvilket språk som kan benyttes.</p> <p>Prøveforelesningene skal ledes av dekanen eller den denne bemyndiger.</p> <p>Prøveforelesningene skal vurderes av en bedømmelseskomité på minst tre (3) medlemmer. Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at</p> <ol style="list-style-type: none"> a) begge kjønn er representert b) alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse. <p>Komiteen meddeler fakultetet om prøveforelesningene er bestått eller ikke bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningene anbefales ikke bestått.</p> <p>Dersom fakultetet ikke godkjenner en av prøveforelesningene, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny prøveforelesning kan bare holdes én (1) gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komiteen som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.</p> <p>Prøveforelesningene skal være bestått før disputas kan avholdes.</p>

§ 12-2.Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én gang. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.

§ 13-3.Disputas

Kandidaten skal gi et offentlig forsvar av det vitenskapelige arbeidet i sin avhandling. Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og kandidat vedrørende problemformuleringer, metodisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Disputas skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst ti (10) virkedager før den avholdes.

Disputas skal normalt avholdes ved Universitetet i Bergen.

Fakultetet bestemmer hvilke språk som kan benyttes under disputas.

Det skal normalt være to (2) opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fakultetet selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Kandidaten skal gis anledning til å forsvare avhandlingen. Øvrige tilstedeværende skal gis anledning til å kommentere ex auditorio.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fakultetet om disputasen bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

Fakultetet selv fatter vedtak om godkjenning av offentlig forsvar (disputas) på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
<p>Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.</p> <p>§ 13. Tvungen avslutning av bedømmelse ved uredelighet eller fusk i doktoravhandlingen, på prøveforelesninger eller disputas</p> <p>Vedtak om tvungen avslutning av bedømmelse på bakgrunn av fusk fattes av fakultetet selv etter innstilling fra grunnenhet. Vedtaket kan klages til Den sentrale klagenemnd.</p> <p>Vedtak om tvungen avslutning av bedømmelse på bakgrunn av uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.</p> <p>§ 14. Kreering og vitnemål</p> <p>På grunnlag av innberetning om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent, kreerer universitetsstyret kandidaten til doctor philosophiae.</p> <p>Vitnemålet utferdiges av Universitetet i Bergen.</p> <p>§ 15. Klage</p> <p>Avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes</p>	<p>Dersom disputas ikke godkjennes, kan ny disputas holdes én (1) gang. Ny disputas skal avholdes ikke senere enn tre (3) måneder etter fakultetets vedtak. Ny disputas skal så vidt mulig bedømmes av den samme komité som den opprinnelige.</p> <p>Disputasen skal være godkjent før vitnemål kan tildeles.</p> <p>§ 14. Avslutning av bedømmelse ved vitenskapelig uredelighet</p> <p>Vedtak om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet fattes av fakultetet selv etter uttalelser i Redelighetsutvalget.</p> <p>§ 15. Vitnemål og vitnemålstillegg</p> <p>Fakultetet selv utsteder vitnemål ved oppnådd dr.philos.-grad. Utforming av dr.philos.-vitnemålet skal følge UiB sin rutinebeskrivelse for dette.</p> <p>§ 16. Doktorgradsdiplom</p> <p>UiB utferdiger et seremonielt doktorgradsdiplom i tillegg til vitnemålet og vitnemålstillegget. Diplomet deles ordinært ut på promosjonen.</p> <p>§ 17. Klage</p> <p>§ 17-1. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas</p> <p>Avslag på søknad om bedømmelse, underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller disputas kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende.. Begrunnet</p>

Gjeldende forskrift	Endret forskrift
---------------------	------------------

klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 16.Delegering

Fakultetets myndighet etter denne forskriften kan ikke delegeres til instituttnivå, dersom dette ikke eksplisitt er nevnt i forskriften.

§ 17.Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves [forskrift 10. februar 2011 nr. 1571 for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen](#), vedtatt av universitetsstyret.

§ 18.Overgangsbestemmelser

Den som når denne forskriften trer i kraft er under vurdering for dr.philos.-graden etter [forskrift 10. februar 2011 nr. 1571 for](#)

klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt frem for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis ikke fakultetet tar klagen til følge, sendes klagen til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse. Klagenemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 17-2. Klage over avslutning av bedømmelse på bakgrunn av uredelighet

Vedtak om avslutning av bedømmelse på bakgrunn av vitenskapelig uredelighet kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 følgende. Begrunnet klage sendes til fakultetet selv. Bli avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

§ 18.Delegering

Myndighet som i denne forskriften er beskrevet at skal utøves av fakultetet selv, kan ikke delegeres til grunnenheten.

§ 19.Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves [forskrift 4. februar 2021 nr. 533 for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen](#), vedtatt av universitetsstyret.

§ 20.Overgangsbestemmelser

Gjeldende forskrift	Endret forskift
<p>graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.</p>	<p>Personen som, når denne forskriften trer i kraft, er under vurdering for dr.philos.-graden etter forskrift 4. februar 2021 nr. 533 for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen, beholder de rettighetene som følger av den dersom dette er til gunst for vedkommende.</p>

Revidert søknad om opprettelse av nytt emne – Anvendt bioinformatikk og dataanalyse i medisinsk forskning.

Hva saken gjelder

Neuro-Sysmed Forskerskole leder Nina Grytten Torkildsen og emneansvarlige Kim Brugger og Gonzalo Nido sendte inn søknad om opprettelse av dette emnet som ble behandlet i PFU på møtet den 06.04.2022. Utvalget anmodet emneansvarlige om å revidere søknaden (se vedlagt brev).

Emneansvarlige har blant annet revidert tittelen på emnet; det nye forslaget er:

Anvendt bioinformatikk og dataanalyse i medisinsk forskning (3 studiepoeng).

Programutvalget bes om å gjøre en vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner opprettelse av emnet «Anvendt bioinformatikk og dataanalyse i medisinsk forskning». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

1. Brev fra det medisinske fakultet til K1
2. Oversendelsesbrev fra Klinisk institutt 1
3. Søknadsbrev
4. Emnebeskrivelse
5. Tentativt kursprogram

Klinisk institutt 1

Referanse

2022/5006-HAJA

Dato

22.04.2022

Angående søknad om opprettelse av nytt emne - Dataanalysis in medical research

Viser til søknad om opprettelse av emne – Dataanalyse i human forskning, ved leder for Neuro-Sysmed forskerskole Nina Grytten Torkildsen. Søknaden deres ble behandlet på møtet i Programutvalg for forskerutdanning den 06.04.2022.

Programutvalget vurderte emnets form og innhold og vedtok følgende:

Programutvalget godkjenner ikke opprettelse av emnet i nåværende form. Emneansvarlige bes om å revidere i henhold til forslagene.

Forslag til revidering:

- Tittelen på emnet er for bredt, og ikke spesifikk nok. Emneansvarlige bes om å formulere et annet tittel til emnet, som også samsvarer med emne beskrivelsen.
- Det kommer ikke tydelig frem hva som er pensum, og hva forventes av kandidatene å ha lest før kursstart.
- Det bør spesifiseres i emnebeskrivelsen at det er «Applied bioinformatics» og ikke «programmering».
- Emneansvarlige bes om å jobbe med teksten av den norske versjonen, slik at det blir lik på den norsk og engelske versjonen.

Neste møte i Programutvalg for forskerutdanning er 01.06.2022. Vi ber om at søknad med revidert emnebeskrivelse sendes oss innen **18.mai**.

Vennlig hilsen

Martha Enger
Visedekan

Havjin Jacob
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det medisinske fakultet

Referanse

2022/5006-KJH

Dato

18.05.2022

Revidert søknad om opprettelse av emne - Anvendt bioinformatikk og dataanalyse i medisinsk forskning

Vi viser til brev fra fakultetet 22.04.2022, med anmodning om revisjon av søknad om emneopprettelse.

Vedlagt følger nytt forslag til opprettelse av emnet Anvendt bioinformatikk og dataanalyse i medisinsk forskning.

Vennlig hilsen

Jorunn Skei
administrasjonssjef

Kjetil Utvik Harkestad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Programutvalg for Forskerutdanning (PFU)
Det Medisinske Fakultet, Universitetet i Bergen

Bergen, 16. mai 2022

Søknad om godkjenning av emnebeskrivelse for nytt PhD kurs

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap har utarbeidet kursbeskrivelse for PhD-kurs i *Anvendt bioinformatikk og data analyse i medisinsk forskning*.

Vi ønsker med dette å søke Programutvalg for Forskerutdanning (PFU) om godkjenning av emnebeskrivelsen for kurset.

Vedlagt er emnebeskrivelse for kurset og tentativt kursprogram.

Vi ser frem til å høre fra dere.

Med vennlig hilsen,

Lilah Toker, Kim Brügger, Fiona Dick, Gonzalo Nido

Emneansvarlige

Nina Grytten Torkildsen

Leder, Neuro-Sysmed Forskerskole

Vedlegg:

1. Emnebeskrivelse (norsk/ engelsk)
2. Tentativt program

Sist oppdatert May 2022	
NORSK	ENGELSK
Kurskode NEUROSYSM	Course code NEUROSYSM
Studienivå Ph.d.	Level PhD/MsC
Kursnavn Anvendt bioinformatikk og data analyse i medisinsk forskning	Name Applied bioinformatics and data analysis in medical research
Kortnavn Medisinsk bioinformatikk	Short name Medical bioinformatics
Stedkode	
Fagkode (fylles ut av administrasjonen ved instituttet)	Subject code
<p>Kursinnhald</p> <p>Hensikten med kurset er å gi kandidatene kunnskap til anvendelse av bioinformatikk og dataanalyse i kliniske studier av humant vev. Kurset vil fokusere på praktiske aspekter og metodologiske vurderinger som er nødvendig ved humane data, slik som datasensitivitet, misklassifisering av utvalg, begrenset utvalgsstørrelse, valg av statistiske modeller, kovariater, og vevsheterogenitet. Kurset består av seminarer, forelesninger, og praktiske øvelser ledet av klinikere og forskere, basert på scenarioer fra det virkelige liv. Kurset vil tilby et inspirerende miljø som legger til rette for nettverksbygging mellom PhD- kandidater, studenter og forskere, fremme karriereutvikling og motivere for fremtidig forskningssamarbeid.</p> <p>Kurset er veldig fordelaktig for deltakere med interesse i bioinformatikk, biologi, medisin eller klinisk forskning generelt.</p> <p>Tentativ timeplan vedlagt</p>	<p>Course content</p> <p>The main objective of this course is to provide the candidates with the knowledge central for successful application of bioinformatics and data analysis in clinical research on human tissue. The course will focus on practical aspects and methodological considerations that needed to be taken into account when dealing with human derived data, such as data sensitivity, limited sample sizes, sample misclassification, choice of appropriate statistical models, and covariates, and tissue heterogeneity. The course will be composed of seminars, lectures, and hands-on tutorials given by clinicians and researchers based on real-life scenarios. The course will provide an inspiring environment, promoting networking between trainees and researchers, promoting career development, and encouraging future collaborations.</p> <p>The course will be highly beneficial for all participants with an interest in bioinformatics, biology, medicine, or clinical research in general.</p> <p>Tentative course schedule attached</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p>Etter at kurset er gjennomført skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende kunnskap:</p>	<p>Learning outcomes</p> <p>Upon completing this course, the candidate will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Forståelse for basale statistiske modeller, fordeler og begrensninger ved inklusjon av kovariater. - Legale og praktiske implikasjoner av arbeid med sensitive data. - Generell forståelse av muligheter og begrensninger av Next Generation Sequencing (NGS) data, med særlig vekt på RNA og hele genom/eksom sekvensering. - Biobankenes tilgjengelighet og utvalg. - Forståelse av begrensningene ved studier som involverer humant vev. <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende ferdigheter, og være i stand til å foreta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Big data analyser og redusjon av dimensjoner. - Kvalitetskontroll av data: Fjerne utval av lav kvalitet, identifisere uteliggere og datafiltrering, identifisering av utval med feilaktiv label. - Basal datajustering ved R <p>Etter kursdeltakelse vil kandidaten ha oppnådd følgende generelle ferdigheter, og være i stand til å foreta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Design av eksperimenter ved begrensninger ved knapp utvalgstilgjengelighet. - Beslutninger basert på metadata og annen eksisterende informasjon (inkludert power estimering basert på preliminære data). 	<p>Upon completing the course, the candidate will have gain knowledge of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understanding of basic statistical models, benefits and limitations of covariate inclusion. - Legal and practical implications of working with sensitive data - General understanding of possibilities and limitations of Next Generation Sequencing (NGS) data, with an emphasis on RNA and whole genome/exome sequencing - Biobanks both in term of access and sample collections - Understanding of the limitations and constraints of studies involving human tissue <p>Upon completing the course, the candidate will gain the following skills:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Big data analysis and dimensionality reduction - Data quality control: removal of low quality samples, detection of sample outliers and data filtering, identification of mislabeled samples. - Basic data wrangling with R <p>Upon completing the course, the candidate will gain the following competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Designing experiments under constrains of scarce sample availability - Descision making based on metadata and other existing information (including power estimation based on preliminary data)
<p>Undervisingspråk Engelsk</p>	<p>Language of instruction English</p>

<p>Fagleg ansvar</p> <p>Hovedansvarlige: Kim Brügger Gonzalo Nido -- Lilah Toker Fiona Dick</p>	<p>Academic responsibility</p> <p>Main responsables: Kim Brügger Gonzalo Nido -- Lilah Toker Fiona Dick</p>
<p>Kontaktinformasjon</p> <p>Kim Brügger (kim.brugger@uib.no)</p>	<p>Contact information</p> <p>Kim Brügger (kim.brugger@uib.no)</p>
<p>Undervisningsperiode Haust 2022 * Kurset tar forbehold om minimum ti kandidater registrert for deltakelse</p>	<p>Study period Autumn 2022 *The course will run if there are at least ten students enrolled</p>
<p>Studiepoeng 3</p>	<p>Credits (ECTS) 3</p>
<p>Påmelding og – fristar</p>	<p>Course registration and deadlines</p>
<p>Kven kan delta Kurset er åpent for studenter (PhD- kandidater, Master, forskerlinjestudenter), postdoktorer forskere med klinisk/biologisk/bioinformatisk bakgrunn. Kurset vil være åpent nasjonalt og internasjonalt.</p>	<p>Who may participate The course is open to students (PhD, master, students in the Medical Student Research Program), postdocs and researchers with clinical/biology/bioinformatics background. The course will be open nationally and internationally.</p>
<p>Krav til forkunnskaper</p> <p>Mastergrad eller tilsvarende, og forskerlinjestudenter ved det medisinske fakultet. Studentene må ha nødvendig basal kunnskap om statistikk. Kjennskap til next-generation sekvensering og basal kunnskap i molekylær biologi/ genetikk er en fordel.</p>	<p>Pre-requirements</p> <p>Master degree or equivalent, or students in the Medical Student Research Program. Students are required to have a basic knowledge of statistics. Familiarity with next-generation sequencing and a basic understanding of molecular biology and/or genetics are desirable.</p>

Program

Alle oppgavene er obligatorisk for å få ECTS:

1. Forut for kurset blir studentene tildelt en liste over litteratur som er relatert til emnet. Studentene skal lese og bli kjent med litteraturen i forkant av forelesningene (20 timer)
2. Hver kursdag vil starte med et seminar der en kliniker eller forsker presenterer sin forskning, som er en «real case scenario» for emner som skal dekkes denne dagen. Seminaret blir fulgt opp av ett sett med forelesninger og gruppediskusjoner. Etter en times lønsj med servering av mat og drikke, vil studentene delta i praktiske øvelser. I disse øvelsene vil studentene få erfaring med real-life data, som dekker de daglige emnene, med støtte og veiledning fra lærere som er eksperter på fagfeltet (21 timer).
3. På siste dag vil studentene forberede en muntlig presentasjon (5 minutter) som beskriver deres eget prosjekt. Det samme prosjektet kan bli utgangspunkt for skriftlig oppgave (5 timer).
4. Til slutt skal studentene skrive en metodologisk beskrivelse av et valgfritt forskningsprosjekt. Prosjektet kan være basert på egen forskning eller et annet valgfritt emne. Beskrivelsen skal dekke alle relevante betraktninger og emner som har blitt dekket ved kurset, og dette skriftlige dokumentet skal leveres innen to uker etter kursets slutt (30 timer)

Program

All tasks are obligatory in order to merited ECTS:

1. Prior to the beginning of the course, the students will receive a list of scientific papers related to the covered topics. Students are expected to critically read and familiarize themselves with the papers prior to the lectures. (20 hours)
2. Each course day will begin with a seminar from a clinician or a researcher who will present their research, serving as a real case scenario for topics covered during that day. The seminar will be followed by a set of lectures, and group discussions. After a one-hour lunch break, with food provided, there will be practical hands-on tutorials. These will use real-life data, covering the daily topics, and the students will be guided and assisted by expert teachers. (21 hours)
3. On the last day, the student will prepare a flash talk (5 min) describing their own project. The same project can be used for the written assignment. (5 hours)
4. For the final assessment, the students will be required to write a methodological description of a project on a research topic of their choice. The project can be based on their ongoing research or any other topic of interest. The description should cover all relevant considerations and topics covered throughout the course and is to be submitted two weeks after the course. (30 hours)

Total work: 76 hours

See the attached tentative program

<p>Total arbeidsinnsats: 76 timer</p> <p>Se vedlagte tentative program</p>	
<p>Vurderingsform</p> <p>Bestått / ikke bestått</p> <p>For å bestå emnet må kandidaten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forberedt seg til kurset ved å lese vitenskapelige artikler. 2. Deltatt på 3- dagers kurs og arbeidet aktivt med kursoppgavene, og gitt en muntlig presentasjon av egen forskning. 3. Skrevet en metodologisk refleksjonsoppgave (2-3 sider) 	<p>Form of assessment</p> <p>Pass/ Fail</p> <p>To pass the course the candidate must have:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepared for the course by reading scientific papers. 2. Participated in the course days and actively work on course tasks and made an oral presentation of own research. 3. Written a methodological reflection note (2-3 pages)
<p>Undervisingsstad</p> <p>Campus UiB/ Haukeland Universitetssykehus</p>	<p>Course location</p> <p>Campus UiB/ Haukeland University Hospital</p>
<p>Tilrådde forkunnskaper</p> <p>Kjennskap til bioinformatikk, transcriptomics, genetiske analyser, og basal programmering/ scripting i R og/ eller Python.</p>	<p>Recommended previous qualifications</p> <p>Familiarity with bioinformatics, transcriptomics/ genetic analyses, and basic programming/scripting in R and/or python.</p>
<p>Utfyllende kursomtale</p>	<p>Supplementary course content</p>
<p>Inngår i opplæringsdel</p> <p>Anbefales som del av opplæringsdelen for PhD-kandidater knyttet til Forskerskolen til Neuro-SysMed.</p> <p>Kurset anbefales særlig til studenter ved slutten av Mastergraden, og PhD- kandidater ved deres første studieår. Men PhD- kandidater i senere</p>	<p>Part of training component</p> <p>Recommended as part of the training for PhD candidates affiliated with the Research School of Neuro-SysMed</p> <p>The course is highly recommended for Master students towards the end of their degree, and PhD student in their first year. However, PhD students in more progressed stages of their research and postdocs will also greatly benefit from this course.</p>

<p>fase av PhD- forløpet vil også ha stor gevinst av dette kurset.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Lesing før kursstart • GDPR: an impediment to research? • (PMID: 30734900) • The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship • (PMID: 26978244) • Principles of confounder selection • (PMID: 30840181) • Small telescopes: detectability and the evaluation of replication results • (PMID: 25800521) • Tackling the widespread and critical impact of batch effects in high-throughput data • (PMID: 20838408) • RNA sequencing: the teenage years • (PMID: 31341269) • Common gene expression signatures in Parkinson's disease are driven by changes in cell composition • (PMID: 32317022) • Best practices for variant calling in clinical sequencing • (PMID: 33106175) <p>Foreslått lesing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://cengel.github.io/R-intro/ <p>Listen er foreløpig, og vil bli ferdigstilt flere uker før kursstart.</p>	<p>Reading before course start</p> <ul style="list-style-type: none"> • GDPR: an impediment to research? • (PMID: 30734900) • The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship • (PMID: 26978244) • Principles of confounder selection • (PMID: 30840181) • Small telescopes: detectability and the evaluation of replication results • (PMID: 25800521) • Tackling the widespread and critical impact of batch effects in high-throughput data • (PMID: 20838408) • RNA sequencing: the teenage years • (PMID: 31341269) • Common gene expression signatures in Parkinson's disease are driven by changes in cell composition • (PMID: 32317022) • Best practices for variant calling in clinical sequencing • (PMID: 33106175) <p>Suggested reading:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://cengel.github.io/R-intro/ <p>The list is preliminary, and will be finalized several weeks prior to the beginning of the course.</p>
<p>Fagleg overlapp Kurset vil fokusere på real-life anvendelse av data, som ikke er dekket ved andre kurs ved UiB.</p>	<p>Course overlap The course will be focusing on real-life applications of the material, which is not covered by any of the existing courses.</p>
<p>Innleiarar Dr. Kim Brügger Dr. Fiona Dick Dr. Gonzalo Nido Dr. Lilah Toker</p> <p>Seminarer: Inviterte forelesere</p>	<p>Lecturers Dr. Kim Brügger Dr. Fiona Dick Dr. Gonzalo Nido Dr. Lilah Toker</p> <p>Seminars: Invited speakers</p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for (Namn på emnet, nynorsk)

..... (Navn på emnet,, bokmål)

..... (Name of the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

*Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av
.....*

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Neuro-SysMed Course: Applied bioinformatics and data analysis in medical research

Program due in first half of November (preliminary)

	Day 1	Day 2	Day 3
9:00-9:45	Introduction – welcome, course goals, and general objectives	Seminar - TBA	Seminar – Clinical studies
10:00-10:45	Seminar - Experimental design in clinical settings/Wet lab	RNA-seq principles: from raw data to manuscript	Genome sequencing (principles).
11:00-11:45	Metadata wrangling – dos and don'ts with metadata creation, pre-processing and analyses	RNA-seq data: finding structure in expression data	Variant classification and interpretation
Lunch and discussion -			
12:00-12:45	Hands-on Metadata wrangling	Hands-on: RNA-seq data analysis I	Genome sequencing
13:00-13:45			Hands-on
14:00-14:45	Seminar – Clinical diagnostics	Linear models and covariate inclusion	Student presentations (1)
15:00-15:45	Management of sensitive data	Principles of data integration	Student presentations (2)
15:45-16:00			Closing remarks

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 01.06.2022

SAK 20/22

Søknad om opprettelse av emne – Junior Symposium

Hva saken gjelder

Neuro-Sysmed Forskerskole leder Nina Grytten Torkildsen og emneansvarlig Kristina Xiao Liang, søker om opprettelse av følgende emne:

Junior Symposium - Symposium for forskere i tidlig fase (3 studiepoeng)

Programutvalget bes om å gjøre en vurdering av emnets form og innhold og vedta om emnet kan opprettes i foreslått form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner opprettelse av emnet «Junior Symposium». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

1. Oversendelsesbrev fra Klinisk institutt 1
2. Søknadsbrev
3. Emnebeskrivelse
4. Tentativt kursprogram

HAJA/25.05.2022

Det medisinske fakultet

Referanse

2022/7371-KJH

Dato

18.05.2022

Søknad om opprettelse av emne - Junior Symposium

Klinisk institutt 1, ved emneansvarlige og leder for Neuro-SysMed forskerskole, søker med dette om opprettelse av forskerkurset «Junior Symposium».

Vedlagt følger søknadsbrev, samt emnebeskrivelse og tentativt kursprogram

Vennlig hilsen

Jorunn Skei
administrasjonssjef

Kjetil Utvik Harketstad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Programutvalg for Forskerutdanning (PFU)
Det Medisinske Fakultet, Universitetet i Bergen

Bergen, 16. mai 2022

Søknad om godkjenning av emnebeskrivelse for nytt PhD kurs

Neuro-SysMed Forskerskole i Translasjonell Nevrovitenskap har utarbeidet kursbeskrivelse for PhD-kurs i *Junior symposium (Symposium for forskere i tidlig fase)*.

Vi ønsker med dette å søke Programutvalg for Forskerutdanning (PFU) om godkjenning av emnebeskrivelsen for kurset.

Vedlagt er emnebeskrivelse for kurset og tentativt kursprogram.

Vi ser frem til å høre fra dere.

Med vennlig hilsen,

Kristina Xiao Liang

Emneansvarlig

Nina Grytten Torkildsen

Leder, Neuro-Sysmed Forskerskole

Vedlegg:

1. Emnebeskrivelse (norsk/ engelsk)
2. Tentativt program

Sist oppdatert mai 2022	
NORSK	ENGELSK
Kurskode NEUROSYSM	Course code NEUROSYSM
Studienivå Ph.d.	Level PhD
Kursnavn Symposium for forskere i tidlig fase	Name Junior Scientist Symposium
Kortnavn Junior symposium	Short name Junior symposium
Stedkode NEUROSYSM	NEUROSYSM
Fagkode (fylles ut av administrasjonen ved instituttet)	Subject code
<p>Kursinnhold</p> <p>Serien av symposium har som formål å gi phd-kandidatene erfaring med presentasjonsteknikk, gi muntlige presentasjoner, delta i faglige diskusjoner og nyttiggjøre seg faglige innspill og kommentarer for å øke kvaliteten på vitenskapelig presentasjon og vitenskapelig tenkning. Symposiet har også som formål å styrke vitenskapelige nettverk mellom forskere, og det blir lagt til rette for å bygge relasjoner mellom forskere.</p> <p>Symposiet organiseres 4 ganger årlig, 2 ganger i semesteret. Innholdet er en keynote presentasjon (ca. 45 minutter) etterfulgt av opptil 4 innlegg og kort diskusjon (hver ca. 25 minutter). Presentasjonen skal være av egen forskning og det skal fokuseres på kvalitet i presentasjonsmetodikk og gjennomføring. Symposiet ledes av chair (seniorforsker) og koordinator rekruttert fra postdoktorer og PhD-kandidater ved Neuro-SysMed.</p>	<p>Course content</p> <p>The objective of the symposium series is to provide the PhD- candidates with valuable skills into oral presentation techniques of own research, as well as dissemination of others research, provide opportunities to engage in scientific discussions, and to take advantage of peer reviews and comments to strengthen the scientific quality of own research and scientific thinking. A main ambition is also to strengthen the scientific networks and to encourage candidates to establish relations to scientists.</p> <p>The symposia are organized 4 times annually, twice every semester. Each symposium is organized with a keynote lecture initially (45 min), followed by 4 PhD candidates/postdoctoral researchers who present their work (25 min each including the oral presentation and discussion). Subsequently, there will be final discussions. The presentations will be of own research with special attention to presentation techniques and quality. The symposia are chaired by co-ordinators recruited from postdoctors and PhD- candidates within Neuro-SysMed.</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p>Etter at kurset er gjennomført skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskaper</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vite hvordan muntlig vitenskapelig presentasjon av egne problemstillinger og metode skal gjennomføres. - Være i stand til å analysere og 	<p>Learning outcomes</p> <p>Upon completing this course, the candidate will have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:</p> <p>Knowledge</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knowledge into how oral scientific presentations of own research is conducted. - Scrutinize independently and performing

<p>dokumentere andres presentasjon av forskning.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lær om det vitenskapelige forskningsarbeidet som gjøres ved Neuro-SysMed. <p>Ferdigheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokumentere individuell vurdering av vitenskapelige presentasjoner. - Skal dokumentere evne til å håndtere kompleks kunnskap og utfordre etablert kunnskap og faglig praksis, i egne rapporter. - Skal være i stand til å yte og til å motta faglig kritikk på et høyt nivå, og nyttiggjøre seg faglig innspill på en fruktbar måte i egen forskning. - Dokumentere presentasjonsferdigheter av egen forskning. - Være bevisst sin unike rolle i det vitenskapelige miljøet ved Neuro-SysMed og styrke gode sosiale bånd med det faglige nettverket av forskere og øvrig personale. - Være i stand til å styrke vitenskapelige relasjoner til viktige forskere i etablerte nettverk. - Være i stand til å ta initiativ til å etablere nettverk ved å styrke sosiale relasjoner med forskere. - ... <p>Generell kompetanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drøfte bruk av vitenskapelig metode, kjenne til muligheter og begrensninger, og kunne tilpasse egnet metode til egen forskning. - Være i stand til å utveksle faglige kunnskaper i vitenskapelige nettverk, og styrke samarbeid kortsiktig og langsiktig med tanke på å fremme egen forskning og karriereutvikling. - Kunne formidle egen forskning i nasjonale og internasjonale forum for forskningsutveksling. - ... 	<p>assessment of newly gained knowledge from others research presentations.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knowledge of the scientific research work conducted in Neuro-SysMed. <p>Skills</p> <ul style="list-style-type: none"> - Make an individual assessment of a scientific presentation. - Manage complex academic issues and challenge established knowledge and practice in the field, reported in individual submitted reports. - Utilize input from fellow researchers in discussions, in own work. - Improve own presentational techniques by presenting scientific work. - Awareness of own unique role in the scientific environment at Neuro-SysMed, and strengthen social relations within the network of scientists and staff. - Be able to strengthen scientific relations to significant scientists in established network. - Be able to initiate relations and networks by strengthen social relations with scientists. - <p>General Competence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuss scientific conduct, assessments, applications, limitations and advantages of various methodological strategies. Be able to implement the scientific knowledge into own research. - Be able to exchange scientific knowledge relationally among peers. Strengthen co-operation and use relational skills into pre-existing networks to promote own research and carrier opportunities. - Be able to communicate own research nationally and internationally.
<p>Undervisningsspråk Engelsk</p>	<p>Language of instruction English</p>

Fagleg ansvar Kristina Xiao Liang	Academic responsibility Kristina Xiao Liang
Kontaktinformasjon Xiao.Liang@uib.no	Contact information Xiao.Liang@uib.no
Undervisningsperiode Vår og haust (deltakelse på 4 symposium i løpet av 2 år)	Study period Spring and autumn (2 consecutive semesters)
Studiepoeng 3	Credits (ECTS) 3
Påmelding og – fristar Kandidater ved Universitetet i Bergen (UiB) må melde seg på gjennom StudentWeb (http://studentweb.uib.no) innen 1.februar/1 september.	Course registration and deadlines Candidates at the University of Bergen must register via StudentWeb (http://studentweb.uib.no) before deadline: 1. February/1. September.
Kven kan delta Kurset retter seg mot PhD- kandidater og forskerlinjestudenter ved Neuro-SysMed, men er også åpent for masterstudenter forskere, postdoktorer og andre interesserte nasjonalt og internasjonalt. Kandidater ved Neuro-SysMed Forskerskole er prioritert ved opptak.	Who may participate The course is open to researchers, postdocs, students (PhD, master, students in the Medical Student Research Program) and others who are interested, nationally and internationally. Candidates affiliated with the Neuro-SysMed Research School are prioritized.
Krav til forkunnskaper Mastergrad eller tilsvarende, MD, MSc, med unntak av forskerlinjestudenter ved det medisinske fakultet.	Pre-requirements A master's degree or equivalent level of education, including MD and MSc, or students in the Medical Student Research Program.

<p>Program Symposiet organiseres 4 ganger årlig, 2 ganger i semesteret. Innholdet er en keynote presentasjon (ca. 45 minutter) etterfulgt av opptil 4 innlegg og kort diskusjon (ca. 25 minutter) av ca. 4 timers varighet. Studentene skal presentere egen forskning eller selvvalgt vitenskapelig tema ved symposiet. Samtlige forpliktelser skal være bestått for å erverve ECTS-poeng:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Deltakelse på minimum 4 symposia, av 5 timers varighet inkludert forberedelser (20 timer) med litteraturgjennomgang i forkant av symposiet. Oppmøte registreres. 2) Utarbeide og levere til sammen 4 vitenskapelige rapporter (ca. 500 ord) fra presentasjoner ved symposiet. Estimert arbeidstid er ca. 15 timer per rapport inkludert forberedelser (60 timer). 3) Presentere muntlig egen forskning ved et symposium (10 timer). <p>Antall timer: 90</p>	<p>Program The course consists of participation on 4 symposia, with 1 keynote presentation and up to 4 short presentations followed by discussions in each symposium. Students will also present own research or a chosen scientific topic at the symposium. All tasks are obligatory in order to be merited ECTS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Participate at minimum 4 symposia each of 5 hours length including literature preparations (20 hours). Attendance will be registered. 2) Submit 4 scientific reports (approx. 500 words) from preferred presentations at the symposia. Scheduled for approx. 15 hours work length for each report (60 hours). 3) Oral presentation of own research at one of the symposia (10 hours) <p>Total work: 90 hours</p>
<p>Vurderingsform Bestått/ ikke bestått</p> <p>For å bestå emnet må kandidaten ha:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Deltakelse på minimum 4 symposia. 2) Skrive og levere totalt 4 vitenskapelige rapporter fra presentasjoner ved symposium. 3) Presentere muntlig egen forskning ved ett av symposia. 	<p>Form of assessment Pass/ fail</p> <p>To pass the course the candidate must have:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Participation of minimum 4 symposia. 2) Write and submit a total of 4 scientific reports of scientific presentations at the symposia. 3) Present own research at one of the symposia.
<p>Undervisingsstad Campus UiB/ Haukeland universitetssjukehus</p>	<p>Course location Campus UiB/ Haukeland University Hospital</p>
<p>Tilrådde forkunnskapar Krav om påbegynt utdanning på mastergradsnivå eller opptak ved Forskerlinjen.</p>	<p>Recommended previous qualifications Master's degree or equivalent education level is required, with the exception of students on the Medical Student Research Program.</p>

<p>Utfyllende kursomtale</p> <p>Kurset består av 4 årlige symposia</p>	<p>Supplementary course content</p> <p>The course will consist of 4 symposia annually.</p>
<p>Inngår i opplæringsdel</p> <p>Anbefalt som del av opplæringsdelen for ph.d.-kandidatar knyttet til Neuro-SysMed</p> <p>Forskerskole i translasjonell nevrovitenskap, og ved forskerskolene ved UiB forøvrig.</p>	<p>Part of training component</p> <p>Recommended as part of the training component for all candidates affiliated with the Neuro-SysMed Research School for translational Neuroscience, and with the Research Schools at UiB in general.</p>
<p>Litteratur</p> <p>TBA</p>	<p>Reading list</p> <p>TBA</p>
<p>Fagleg overlapp</p> <p>CCBIO junior symposium (CCBIO901) er et allerede etablert ECTS meriterende program ved UiB, siden 2014. Etersom CCBIO901 er en stor suksess, har vi valgt å adoptere organisasjonsmodellen for Neuro-SysMed junior symposium. Vårt arrangement er rettet mot de akademiske problemstillingene som er relevant for de nevrologiske sykdommene slik som Multippel Sklerose, Parkinson sykdom, Amyotrophic lateral sklerose (ALS) og demens. Selv om organisasjonsmodellen er lik som CCBIO901, har innholdet ingen faglig overlapp med junior symposiet ved CCBIO. .</p>	<p>Course overlap</p> <p>CCBIO Junior Symposium (CCBIO901) is a well established ECTS meriting program for PhD-candidates at UiB since 2014. As CCBIO901 is considered a great success, we have adopted the model for organization and scheduling of this event at Neuro-SysMed. However, Neuro-SysMed junior symposium is targeting the academic issues significant in the neurological diseases such as Multiple Sclerosis, Parkinson disease, Amyotrophic lateral sclerosis (ALS) and dementia. Although the organizational model is similar to CCBIO901, the content does not overlap with the junior symposium at CCBIO.</p>
<p>Innleiarar</p> <p>Hvert symposium blir ledet av kurskoordinatorene (chair), som fungerer som ordstyrer og leder av diskusjoner.</p>	<p>Lecturers</p> <p>Each symposium will be chaired by one or two coordinators, who also lead the discussions.</p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for (Namn på emnet, nynorsk)

..... (Navn på emnet,, bokmål)

..... (Name of the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

*Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av
.....*

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Program for Junior Symposium at Neuro-SysMed Research School in Translational Neuroscience

Place: Finstuen Bikuben at 9-13 with lunch kl. 11.30 – 12.00

Date	Team	Chair	Bikuben OK
2022			OK
7. September			
9. November			
2023			
March			
May			
September			
November			
2024			
2025			

Schedule for junior symposium

Time	Topic
9.00 - 9.15	Welcome and introduction
9.15 – 10.00	Keynote lecture by invited speaker
10.00-10.30	Coffee break
10.30 – 10.55	Junior scientist presentation
10.55 – 11.20	Junior scientist presentation
11.20 – 12.00	Lunch
12.00 – 12.25	Junior scientist presentation
12.25 – 12.50	Junior scientist presentation
12.50 – 13.00	Concluding remarks

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 01.06.2022

SAK 21/22

Søknad om endringer i emnebeskrivelse for PMHR901

Hva saken gjelder

På vegne av emneansvarlige søker Klinisk institutt 1 om mindre revisjoner i emnebeskrivelsen for følgende emne:

[PMHR901](#) – *Publishing Mental Health Research (4 studiepoeng)*

Programutvalget bes om å gjøre en vurdering av foreslåtte endringer i emnebeskrivelsen, og vedta om emnebeskrivelsen kan endres i foreslått form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner endringene av emnebeskrivelsen «PMHR901». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke endringene av emnebeskrivelsen i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

1. Søknadsbrev fra K1

HAJA/25.05.2022

Det medisinske fakultet

Referanse

2022/7380-KJH

Dato

18.05.2022

Søknad om endringer i emnebeskrivelse for PMHR901

På vegne av de fagansvarlige søker vi med dette om endringer i emnebeskrivelse for PMHR901 - Publishing Mental Health Research.

Endringene utgjør mindre revisjoner basert på kursevalueringer og behov for å forbedre strukturen som omtaler læringsutbyttet. Følgende endringer er gjort:

- Kursinnhold: Innledningen er omformulert, og læringsaktiviteter er nærmere beskrevet.
- Læringsutbytte: En sterkere tydeliggjøring av hva kandidaten skal oppnå.
 - Avsnitt om ferdigheter er omformulert og oppdatert med fokus på kursinnhold og peer review-arbeid med et manus.
 - Avsnitt om generell kompetanse er supplert med et nytt punkt: «written self-assessment of the candidate».
- Vurdering: Et nytt punkt om selv-evaluering er lagt til.

Vedlagt følger forslaget til nytt innhold for de aktuelle delene av emnebeskrivelsen, samt oversikt over tilsvarende innhold i eksisterende emnebeskrivelse.

Vennlig hilsen

Jorunn Skei
administrasjonssjef

Kjetil Utvik Harkestad
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

FORESLÅTT REVIDERT EMNEBESKRIVELSE

PMHR 901

Course description

Course content

Objective:

The course will prepare the candidates for writing, submitting and reviewing their scientific manuscripts. The objective of the course is to increase the candidates' understanding of the publishing process and facilitate practical knowhow to increase the chances of having their manuscripts accepted for publishing.

The learning activities consist of a mixture of short lectures, workshops and self-activity between sessions.

The course covers the following topics:

Structure of the manuscript, different methods of writing a manuscript, manuscript eye catchers, key parts of the manuscript, language, style, tables and figures, selecting the right journal for submission, responding to a review and impact factors.

Learning outcomes

On completion of the course, the student should have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence:

Knowledge

The candidate:

- Has knowledge about how a scientific manuscript is structured
- Knows how to write a scientific manuscript
- Knows about factors that are likely to influence the chances of having a manuscript published

Skills

The candidate:

- Is able to present methods and results, and adequately discuss the findings in a manner that is in line with the course matrix or the guidelines of the journal in question
- Can peer-review manuscripts and supply feedback in a clear and neutral way
- Is able to work systematically to continue to improve his/her own writing skills
- Is able to prepare a cover letter and response to a manuscript review

General competence

The candidate:

- Is able to write good manuscripts
- Makes smart decisions about where to send manuscripts for publication in the field of mental health research
- Understands the importance of collaboration and how they can support the scientific community through voluntary work like being a reviewer
- Is able to present scientific results in an oral presentation or as a poster.
- Understands how to promote own research after publication.
-

Form of assessment

Participation at all four study sessions.

Continuously improvement of the manuscript, which are handed in prior to each session.

Written self-assessment of the candidate's own learning activity and learning outcome.

GJELDENDE EMNEBESKRIVELSE PR V2022

PMHR 901

Course content

The course deals with various issues and covers the following topics:

Structure of the manuscript, different methods of writing the manuscript, manuscript eye catchers, key parts of the manuscript, language, style, tables and figures, selecting the right journal for submission, impact factors.

Learning outcomes

Upon completing this course the candidate should have:

Knowledge regarding

- How a scientific manuscript is structured
- Know how to write a scientific manuscript
- Know about factors that are likely to influence the chances of having a manuscript published.

Skills

- Be able to perform the necessary literature search in order to write an introduction and background for a manuscript
- Be able to present methods and results, and adequately discuss the findings in a manner that is according to the editors preferences.

General competence

- Be able to write good manuscripts

- Make smart decisions about where to send manuscripts for publication in the field of mental health research.

Form of assessment

Participation at all four study sessions.

Continuous improvement of a manuscript which are handed in prior to each session.

External evaluation of the PhD programme at the Faculty of Medicine, University of Bergen

According to [the University of Bergen's \(UiB\) system of quality assurance](#) an external committee should evaluate the PhD programme every six years, with the main purpose of providing an independent and overall assessment of the Faculty's PhD programme. The evaluation should present advice for areas of improvement, particularly with regards to completion rates and the overall quality of the programme.

The PhD programme at the Faculty of Medicine (UiB) hosted an external evaluation by the ORPEHUS organization in January 2016. As a result of that evaluation, the PhD programme was awarded an Orpheus Label based on its compliance with the [Orpheus best practice standards](#).

A new evaluation committee was appointed in December 2021 with two external members and one internal PhD candidate:

- Robert Harris, Professor and Academic Vice President of Doctoral Education at Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden
- Brita Solveig Pukstad, Associate Professor and Vice Dean of Innovation and PhD education, Faculty of Medicine and Health Sciences, NTNU, Trondheim, Norway
- Ranveig Seim Brekke, PhD candidate at Klinisk Institutt 1, Faculty of Medicine, University of Bergen, Norway

A mandate for the external evaluation committee had been approved by the Programme Board for the PhD Programme at the Faculty of Medicine on 14 October 2020.

Mandate

The primary task of the external evaluation committee is to carry out an overall evaluation of the PhD programme based on national and international standards and to assess to what degree the PhD candidates achieve the programme's planned learning outcomes. The evaluation should ensure that the PhD programme fulfils the national quality requirements as listed in [Studietilsynsforskriften](#) § 3-3 "Akkreditering av doktorgradsstudier" and chapter 2 "Akkreditering av studietilbud".

In addition, the Board for the PhD programme at the Faculty of Medicine requests a thorough evaluation of the following:

1. How the Faculty performs in recruiting PhD candidates, and how the admissions process is conducted
2. The quality of the training component, with special emphasis on:

- a. The scientific content and organization of *The Basic Course in Medical and Health Related Research* (6 ECTS credits)
 - b. The scope and quality of training in ethics, and whether all our candidates meet the UiB requirement of training in ethics equivalent to 5 ECTS credits
 - c. Whether the Faculty offers research courses that are considered relevant and meet our candidates' needs for specific training related to their PhD projects
 - d. The midway evaluation
3. The use of Research Schools in the training component
 4. How the Faculty follows up its PhD candidates from admission and throughout the PhD period
 5. How the Faculty works to increase the number of PhD candidates that completes a research stay abroad during their PhD
 6. Completion of the PhD degree with the trial lecture and public defence

The evaluation committee conducted one digital meeting with the Vice Dean of PhD education and the faculty administration at The Faculty of Medicine, UiB, (December 12th, 2021) and one whole day digital site-visit (February 9th, 2022. Agenda is attached as *Appendix I*). The evaluation report is based on written documentation received from the faculty administration, and information obtained through the digital meeting and site-visit.

The following written documentation was provided to the evaluation committee:

- Mandate for the committee as described above
- Internal review from the faculty yearly reports the last three years (*Appendix 2*)
- Research-school evaluation from 2020
- Orpheus label report from 2016
- Short routine for the admission board (*Appendix 4*)
- An overview over the administrative organization of the PhD-education at the faculty

Further documentation was given through online resources for the PhD programme:

General information:

[Ph.d.-forskriften ved UiB](#)

[Programbeskrivelsen for ph.d.-programmet ved Det medisinske fakultet](#)

[Handlingsplan for forskerutdanning ved UiB](#) (sentralt) og [handlingsplan for forskerutdanning ved Det medisinske fakultet](#)

Additional information related to the given mandate:

[Informasjon til søkere til ph.d.-programmet](#)

[Opplæringsdelen](#)

[Emnebeskrivelse MEDMET900](#)

[Retningslinjer for midtveisevaluering](#)

[Samleside om midtveisevaluering med informasjon til kandidat og maler](#)

[Retningslinjer for bedømmelse](#)

[Informasjon til kandidater om avslutningsfase og disputasavvikling](#)

General aspects

The Faculty of Medicine is one of 7 faculties at the University of Bergen (UiB) and has about 1900 students and more than 500 PhD candidates enrolled in the PhD programme. [The faculty](#) covers a large range of research fields and consists of [5 departments](#) where most of the teaching and research activities take place:

Department of Biomedicine
Department of Clinical Medicine (K1)
Department of Clinical Science (K2)
Department of Global Public Health and Primary Care
Department of Clinical Dentistry

Doctoral education at the faculty is well described on the public [website](#), and the internal reports from 2018, 2019 and 2020 (*Appendix 2*) give an overview of a well-organized PhD programme in agreement with national standards and European Qualifications Framework in accordance with the Bologna process. There is a high emphasis on training and courses for the supervisors, and career guidance for the PhD candidates.

PhD candidates may be enrolled in one of [8 research schools](#) affiliated with the Faculty of Medicine of which two of these are interfaculty research schools in collaboration with other faculties at UiB.

During the first digital meeting with the Vice Dean of PhD-education and faculty administration at the Faculty of Medicine, UiB, three questions were asked by the committee:

- What are your strengths?
- In which areas would you like to be better?
- In what specific areas do you need leverage in order to improve the quality of the PhD programme?

Answers to the questions were given prior to the site-visit (*Appendix 3*).

The evaluation committee has compiled the following comments and recommendations for the specific points addressed in the mandate, and then provide a general evaluation of the PhD programme in which the three specific questions are addressed.

Recruiting PhD candidates and the admission process

The faculty recruits PhD candidates through research activities at the department level, through local and national calls for PhD scholarships and the national [Medical Student Research Programme \(MSRP\)](#). The proportion of externally recruited, and especially internationally recruited, PhD candidates is rather low (34%). The proportion of PhD

candidates having a longer research stay abroad is also low despite incentives as described in *Appendix 2* (bullet point 6 for PhD education report 2019).

In order to be eligible for admission to the PhD programme certain educational and financial requirements must be met. The PhD candidate sends an application to the department where he or she will be affiliated. If the quality of the project is already evaluated through the financial source the faculty administration controls the application, ensures that the formal admission criteria are met and prepares for admission. If the quality needs to be evaluated an admission committee at the department level ensures this (see routine for the admission committee in *Appendix 4*). A checkpoint-list for admission will include the quality of the project description, composition of the supervisor team, master qualifications, finances, feasibility and more. The admission committee at each department consists of two academic staff members with knowledge in the research area.

Recommendations from the external committee:

- The faculty may consider also sending applications for admission to the PhD programme that already have a quality check from the financial source to the admission committees at the department level. This to ensure that all aspects regarding feasibility, supervisor composition and the total frame around the candidates PhD education have a good starting point.
- We advise the faculty to appoint a PhD candidate to each admission committee.
- Recruitment in international competition (openly advertised application) is advisable in order to recruit top candidates and increase internationalization, and procedures to promote this should be addressed.

The quality of the training component

The PhD programme includes a required coursework of a minimum of 30 ECTS points. The faculty is responsible for ensuring that the coursework together with the project constitute a scientific training at a high academic level. This includes training in transferable skills such as academic dissemination and communication, introduction to academic and research ethics, the philosophy of science, scientific writing, innovation technology and academic methodology. The required coursework together with the doctoral work must be designed to achieve the expected learning outcomes in accordance with the [national qualification's framework](#). Of the 30 ECTS points in the training programme 13 ECTS points are covered by mandatory courses and activities, while the rest is elective. Courses in laboratory animals' science is mandatory for PhD candidates involved in animal experiments. Teaching activities are highly recommended, and there are courses facilitating development of pedagogical knowledge and skills. Many candidates teach 25% of their time, and then have a prolonged duration of the PhD programme (4 years instead of 3 years).

The [mandatory part](#) of the coursework is a total of 13 ECTS points:

- [MEDMET900](#) with emphasis on research ethics and the philosophy of science (6 ECTS points)

- Academic dissemination and communication activities registered on the code [FORMIDL901](#) of up to a total of 6 ECTS points
- Midway evaluation (1 ECTS point)
- Online course in General data and protection regulation (GDPR) and “The health research act” (0 ECTS points)

The scientific content of the basic course in the mandatory course MEDMET900 has recently been upgraded, and the course is well organized. Implementation of innovation technology in order to meet the expected learning outcomes of innovation knowledge is a good development, and the faculty has upgraded the scope and quality of ethics in the curriculum. In addition to the MEDMET900 course there is a mandatory online learning module regarding ethics and laws and regulations within health research for both supervisors and candidates (Course name: E-course in GDPR (general data and protection regulation and “the health research act”). This is a good supplement, and the UiB’s requirements of training in ethics equivalent to 5 ECTS points seems to be adequately covered.

The faculty has a comprehensive plan for evaluating all PhD courses whereby the scope of ECTS points for each course will be checked according to teaching standards, and quality assessed in a structured way.

The use of *research schools* in the training programme is a good initiative. The faculty is then able to meet the candidates’ need for specific training related to their PhD projects as the courses are developed in close proximity to research areas that collaborate with each other. The research schools also give the PhD-candidates that work within similar research areas means to collaborate and build networks.

The midway evaluation is well organized, and a good learning experience for the candidate. It is an opportunity for the candidate to receive feedback about perceived progress, if it is going in the right direction in terms of the expected delivery date, or if the project should change direction. It also allows the candidate to take a reflective ‘pause’ and get an overview of the project’s achievements to date. After the midway evaluation there is a conversation between the committee, PhD coordinator and the candidate. This is an opportunity for the student to indicate if there are any problems in the research environment or with the project or if there are other issues that require action. The external committee is positive to making the midway evaluation a mandatory part of the PhD education but is a little puzzled if this would be awarded 1 ECTS.

Recommendations from the external committee:

- The nature of the research schools varies, with some being more of a ‘network’ organizing general seminar/workshop activities and others being more ‘schools’ with formal teaching of courses. There are also national research schools that have an additional different character. To avoid confusion, the UiB research schools should be adequately described on the website.

- It is unclear how much interaction there is between the different research schools, and efforts to promote joint educational or networking activities should be considered, to permit not only PhD candidate interaction but also teacher interaction.
- A plan for integration of EDI (*Equity, Diversity & Inclusion*) and SDG (*Sustainable Development Goals*) into the teaching programme could be considered, and possibly also a mandatory course in statistics.
- The midway evaluation could include a literature review (that will form the basis of the thesis frame) in order to enable assessment of PhD candidate scientific writing ability and justify the award of 1 ECTS.

Follow-up from admission throughout the PhD period

After admission to the PhD programme the PhD candidate may be affiliated to one of the eight research schools. These are partly financed by the faculty with teaching resources at the department level. Through these research schools the faculty provides the PhD candidates an excellent opportunity to become part of an academic environment and community together with other candidates doing research within similar fields of interest. The faculty has an ambition that all PhD candidates should belong to a research school, but this is not reflected in the yearly progress reports. There is some confusion as already pointed out regarding national research schools and the local ones at the faculty, and this should be explained more clearly on the webpages. Not all PhD candidates are aware of the local research schools, and this should be communicated better upon admission to the PhD programme.

The midway evaluation is well organized but is a little late if there are major issues to be solved in the project or within the supervisor group. The concept of *Onboarding* within PhD education will give the candidates closer follow-up during the first months of their PhD period. By having a meeting within 3 months after employment the PhD candidates have an early opportunity to raise possible issues that could result in delays in their project.

A focus on mental health for PhD candidates is of great importance and has become more so during the COVID-19 pandemic. The faculty addresses this in their PhD education report 2020 (*Appendix 2*), and the external committee is pleased to see that measures are planned both at the departmental and faculty levels to follow up the candidates accordingly.

Recommendations from the external committee:

- The faculty is advised to consider *Onboarding* schemes for the PhD candidates with a formal 3-month short evaluation meeting in addition to the midterm evaluation. Information about the local research schools could also be given at this point.
- Evaluation of the research schools should be conducted – including aspects such as application process, affiliation efficiency, relevance and enjoyment of activities. Specific follow-up of digital and hybrid teaching activities should be conducted for the research schools before these formats are permanently integrated into the teaching curricula.
- An anonymous Exit Poll for graduating PhD candidates would provide general feedback to the faculty of perceived ‘customer satisfaction’ of the PhD programme.

Internationalization

While recruitment of international PhD candidates has already been addressed, facilitating the ability of PhD candidates to conduct a research stay abroad during their PhD is emphasized as a selection criterion during the application process.

Recommendations from the external committee:

- Increasing the number of PhD candidates experiencing an international workplace should be promoted. Follow-up of these experiences will be required in order to increase the efficiency of the visits.
- 'Internationalization-at-home' could be considered through focused network activities for international PhD candidates.

Completion of the PhD degree

The faculty has good numbers in completion rates with very few dropouts. During the pandemic the faculty has completed all planned dissertations and arranged hybrid solutions for the lectures and public thesis defences. Hybrid digital dissertations have been possible as the faculty has invested in a computer technician to be on site and to follow up all technical issues.

Recommendations from the external committee:

- Investment in IT equipment to enable the most dynamic hybrid meeting experience (for example multiple camera views of participants in place/online) could increase quality of thesis defences conducted in a hybrid form.

General comments and recommendations

Overall, we have a good impression of a well-organized PhD programme, with adequate consideration of structure, formal responsibility by the faculty and flexibility to allow varied experiences by PhD candidates. The faculty offers a nice variety in research courses that can be relevant for the PhD candidates in order to complete their PhD degree where the courses the PhD candidates can choose from is clearly listed on the UiB website. The plan for structured evaluation of all PhD courses is applauded, and with this there should also be an overview of whether the courses meet all the candidates' needs for specific training related to each PhD-project. Additional efforts to ensure quality of all aspects of the PhD training could be developed.

The strengths described in midway evaluation, quality measures in the admission process and different supervisor courses (both mandatory and breakfast/lunch/whole day-seminars) are highly complimented. The initiatives taken to pursue education within ethics and innovation

are good, although the faculty might need more resources in order to implement these measures. Ethics and innovation are areas where the faculty wants to be better at and should be prioritized, with sufficient new economic resources being provided to facilitate this. In order to facilitate more innovative research projects, a possible start may be to build a culture for innovation within the departments, and to make sure at least one of the PhD supervisors has innovation competency in PhD projects that have innovative potential.

The faculty would like their candidates to be more independent researchers after completion of their PhD degree. This is not easy to address, but one key is admitting highly motivated candidates with academic potential to the PhD programme. Another key would be to continue the already good work the faculty is performing through educating the PhD supervisors. The strategy with research schools increases the quality in many aspects and can be further developed, especially with formal processes for affiliation. Increased efforts to promote internalization should be a primary focus for the next period of development as well as *Onboarding* schemes.

A general increased focus on the situation for PhD candidates should be prioritized, both with respect to representation in formal governing bodies within PhD education, and participation in choice of midway and thesis evaluators, as well as establishing forums for mutual learning and discussion of challenges.

Appendix 1

Programevaluering ph.d.-programmet ved Det medisinske fakultet,
UiB

Site visit 9. februar 2022

Tid	
09:15 - 09:30	Introduksjon til dagen ved Martha Enger
09:30 – 10:15	MEDMET900 ved Petur-Benedikt Juliusson
Lenke	Digitalt møterom
10:30 – 11:00	Opptak og rekruttering (inkludert internasjonalisering og forskerlinjen) ved Marit Bakke
Lenke	Digitalt møterom
11:00 – 11:50	Lunsj
12:00 – 13:00	Midtveisevaluering på Klinisk institutt 1 Kandidat: Ingrid Revheim Hovedveileder: Hanne Rosendahl-Riise
Lenke	Digitalt møterom
13:00 -13:15	Pause
13:15 – 13:45	Forskerskole presentasjoner <ul style="list-style-type: none"> - The CCBio Research School for Cancer Studies, ved Elisabeth Wik - Research School in Clinical Medicine, ved Stian Knappskog
Lenke	Digitalt møterom
13:45 – 14:00	Pause
14:00 – 15:30	Møte Programutvalg for forskerutdanning
Lenke	Digitalt møterom

Appendix 2

Universitetet i Bergen
Det medisinske fakultet

Forskerutdanningsmelding 2018

Det medisinske fakultet har også i 2018 hatt høy aktivitet, både hva gjelder kandidatproduksjon og arbeid med kvalitetsutvikling. Fakultetet tok i 2018 opp 131 nye kandidater i ph.d.-programmet, mens 85 kandidater forsvarte sin grad. Fakultetet har fortsatt sitt fokus på kvalitetsutvikling og vil i det følgende trekke frem deler av dette arbeidet.

Arbeid med oppretting av fakultetets ph.d.-program og programbeskrivelse, forskjeller mellom ny og gammel ordning.

Året har i stor grad vært preget av arbeidet med oppretting av fakultetets ph.d.-program og programbeskrivelse. Både den nye forskriften og fakultetets programbeskrivelse har vært på høring til instituttene, saken har vært behandlet i flere omganger i programutvalget og i fakultetsstyret og programbeskrivelsen har vært gjenstand for en egen workshop der både vitenskapelig ansatte og administrative fra instituttene, samt programutvalgets medlemmer, inkludert ph.d.-kandidatene var invitert og representert.

Det medisinske fakultet har i stor grad videreført de allerede etablerte ordningene for forskerutdanningen, og har først og fremst brukt arbeidet med programbeskrivelsen og kvalitetssikringssystemet til å gjøre mindre justeringer og tydeliggjøre og samle informasjon. Det arbeides i disse dager med å formidle endringene (både de som følger direkte av forskriften og de som følger av fakultetets programbeskrivelse) til kandidater og veiledere gjennom en serie møter på instituttene.

De største endringene ved Det medisinske fakultet er knyttet til opptak, hvor det nå er færre konkrete prosedyrer i forskriften enn tidligere. Fakultetet har derfor vedtatt egne utvidede regler for opptak til ph.d.-programmet, der blant annet krav til utdanning, engelskkunnskaper, veiledere, residensplikt, prosjektbeskrivelse, etisk godkjenning og finansiering er tydeliggjort. Dette er et viktig tiltak for å sikre god informasjon til framtidige kandidater og vil bidra til å forenkle saksbehandlingen av den enkelte søknad. Det er også planer om å innføre instituttvise opptakskomiteer for å vurdere prosjektbeskrivelser der det konkrete ph.d.-prosjektet ikke er vurdert i forbindelse med innvilget finansiering, dette vil antakelig bli rullet ut med en pilot fra høsten 2019.

Det er også gjort noen endringer knyttet til maksimal forlengelsestid, se under (om gjennomstrømming og frafall).

Oppfølging av fakultetets prioriteringer for forskerutdanningen.

Fakultetet fortsatte i 2018 å følge opp handlingsplanen for forskerutdanningen, og vi har i perioden særlig hatt fokus på veilederopplæring og karriereveiledning for ph.d.-kandidatene. Vi har startet opp en serie kortere temabaserte frokost-/lunsjseminar for veiledere, se under. I tillegg jobbes det med å videreutvikle etikkopplæringen både for ph.d.-kandidater og veiledere, og det ble i 2018 nedsatt en arbeidsgruppe som skal utvikle et e-kurs om GDPR og Helseforskningsloven. I 2018 har vi også jobbet ekstra med rekrutteringen til forskerlinjen, etter at det var lav søknad høsten 2017, sannsynligvis som

en reaksjon på den nye studieplanen i medisin. Vi er glade for at dette ser ut til å ha virket og at rekrutteringen til forskerlinjen var betraktelig bedre i 2018.

Opptak, gjennomstrømming, frafall, disputaser og underkjenninger – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne

Fakultetets forskerutdanningsportefølje er stor. Langt de fleste kandidatene produserer godt og har god progresjon, men vi ser at mange, kanskje særlig blant de kliniske kandidatene legger opp doktorgraden med 50% progresjon over 6 år, noe som i kombinasjon med at mange er i en etableringsfase gjør at andelen som har disputert etter seks år er nede på 65% for 2013-kullet, noe ned fra tidligere år. For kandidater finansiert av helsesektoren er andelen nede på 55 % for samme opptaksår, og vi ser at dette påvirker statistikken negativt for de kliniske instituttene. Vi ser også at kvinnene bruker noe lengre tid enn menn, noe som antakelig i hovedsak skyldes at kvinnene har større fravær i forbindelse med svangerskap og foreldrepermisjon.

Det er til tider utfordrende å følge alle kandidater like tett fra fakultetets side, og vi er derfor avhengige av god oppfølging på de enkelte institutt og god dialog med instituttene. Foruten god og tett kontakt på administrativ side, har fakultetet årlige dialogmøter med instituttene der vi drøfter aktuelle saker og går gjennom kandidatlistene og foreslår tiltak for enkeltkandidater, så som tettere oppfølging fra veiledere, hjelp til prioritering av oppgaver og konkrete krav til progresjon knyttet til prosjektet.

Vi ser at tett oppfølging av enkeltkandidater er særlig utfordrende på de store instituttene og der en stor andel av kandidatene har ekstern tilknytning. Dette fører til at det er mer krevende å oppdage utfordringer tidlig nok, men vi opplever at instituttene jobber bevisst med denne problemstillingen. Det er nå også innført en 3 måneders residensplikt, blant annet som et tiltak for å knytte kandidatene tettere til forskningsmiljøet ved instituttet, og vi håper dette vil gjøre det enklere å fange opp eventuelle faglige og andre utfordringer også for disse kandidatene.

Fakultetet har lavt frafall. Dette har delvis sammenheng med at man ikke har tradisjon for å skrive ut kandidater selv om de ikke lengre jobber fokusert med sitt ph.d.-prosjekt, men gi flere forlengelser uten at det nødvendigvis har vært tilstrekkelig sannsynliggjort at kandidaten vil kunne fullføre innen forlengelsens utløp. I forbindelse med at makstiden på åtte år nå er tatt ut av ph.d.-forskriften, har fakultetet vedtatt en ny maksimal forlengelsesperiode på 2 kalenderår etter utløpt opprinnelig avtaleperiode (utenom rettighetsfestede permisjoner og fravær), og vil samtidig kreve bedre planer for ferdigstilling når det søkes om forlengelse. Med dette tiltaket er det mulig at vi vil skrive ut noen flere kandidater tidligere enn vi har gjort til nå, men samtidig håper vi både å kunne forplikte kandidatene og deres veiledere mer ved innvilget forlengelse, slik at andelen som søker om mer enn én forlengelse vil gå ned. Vi håper også å kunne redusere tidsbruken på forlengessaker, og på sikt å kunne frigjøre mer ressurser til tiltak som kan forebygge forsinkelser fremfor å følge opp kandidater som allerede er forsinket.

Fakultetet hadde i 2018 7 underkjenninger, alle førstegangs underkjenning. Dette er et høyere tall enn tidligere år, og representerer om lag 7,5% av bedømmelsene i 2018. 4 av kandidatene har imidlertid allerede levert på nytt og fått avhandlingen godkjent ved andre gangs bedømmelse. En av underkjenningene var knyttet til en større sak om manglende godkjenninger av forskningsprosjektet, og er blitt særskilt fulgt opp. Det er forventet at denne kandidaten snart vil kunne levere på nytt. I forbindelse med minst en av de andre underkjenningene, spurte komiteen om muligheten for å anbefale mindre omarbeiding før endelig innstilling, men fikk til svar at UiB ikke hadde en slik ordning. Fakultetet ser derfor positivt på at det nå er kommet en ny §11-5 i forskriften som åpner for dette, slik at vi unngår underkjenninger av denne typen i framtiden.

Flere av instituttene har i årets dialogmøter rapportert om en bekymring for kandidatene og forteller at det er flere som er sykemeldte. Vi vil derfor melde at det er behov for tilbud innen psykisk helse til

ph.d.-kandidatene, ikke bare til ansatte stipendiater gjennom bedriftshelsetjenesten, men også for kandidater som ikke er ansatt ved UiB.

Veilederopplæring og karriereveiledning – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak.

Fakultetet har i mange år jobbet systematisk med veilederopplæring. Ved siden av det årlige heldagsseminaret og e-kurset for veiledere, har vi i 2018 innført to nye tiltak: et årlig halvdagsseminar for veiledere ved Stavanger Universitetssjukehus og veilederlunsj/frokostmøter på 1,5 timer der to innledere hver gang holder innlegg om et aktuelt tema i forskerutdanningen. Fakultetet vil fortsette med begge tiltakene i 2019. De kortere frokost/lunsjmøtene har vært godt besøkt, men som for tidligere tiltak, ser vi at det særlig er de yngre (ofte kvinnelige) veilederne som først og fremst benytter seg av tilbudene for veiledere.

De videre karrieremulighetene for ph.d.-kandidater er også noe fakultetet jobber med. I overkant av 60% av våre ph.d.-kandidater (basert på opptakstall for 2018) har bakgrunn i helseprofesjonene, og disse har i liten grad uttrykt behov for karriereveiledning. De øvrige 40% er en bredt sammensatt gruppe med både psykologer, realister, samfunnsvitere og øvrige helsefag. Instituttene arrangerer sammen med fakultetet en årlig karrieredag for ph.d.-kandidatene, som har vært godt besøkt og får god tilbakemelding. Karriereplanlegging (med opprettelse av individuelle karriereplaner) er også kort omtalt på det obligatoriske grunnkurset, og er et tema i veilederopplæringen. Veilederne gir tilbakemelding om at det er krevende for dem å skulle veilede kandidatene til en karriere utenfor akademia, både fordi de ønsker å motivere gode folk inn i akademia og fordi de selv ofte har begrenset kunnskap om og erfaring med hvilke muligheter som finnes.

Internasjonalisering – beskrivelse av situasjonen, eventuelle planlagte tiltak for internasjonal rekruttering og for å øke internasjonale opphold for ph.d.-kandidatene

Det medisinske fakultet er et internasjonalt fakultet der om lag en tredjedel av kandidatene ikke er norske statsborgere. Av 110 kandidater med avtalestart i 2018, hadde 34 sin mastergrad/profesjonsgrad fra en utenlandsk institusjon. Særlig Senter for internasjonal helse har en høy andel kandidater som kommer fra samarbeidende institusjoner i utlandet, og fakultetet har to aktive fellesgrader med partnerinstitusjoner i Øst-Afrika, henholdsvis med Hawassa University i Etiopia og med Makerere University i Uganda. I tillegg mottar instituttene gjester som tar sin grad andre steder, men som kommer hit enten på forskningsopphold eller for å ta kurs.

Fakultetet har ikke gode nok data på hvor mange kandidater som reiser på utenlandsopphold i løpet av sin avtaleperiode, men vi ønsker at flere skal få muligheten. Ett av instituttene rapporterer at dette er tema for oppfølgingssamtale hvert år, mens andre rapporterer at internasjonalisering er tema på oppstartsseminar. Fakultetet har i 2018 økt beløpet som stipendiatene kan søke om som økonomisk støtte til utenlandsopphold, og i tillegg økt bevilgningene slik at kandidatene nå kan søke om støtte til opphold som varer i inntil 12 måneder, og med en føring på at opphold utover 6 måneder skal prioriteres. I tillegg er det mulig å få godkjent utenlandsopphold som del av opplæringsdelen.

Ph.d.-utdanningsmelding 2019 – Det medisinske fakultet

1. Oppfølging av fakultetets prioriteringer for ph.d.-utdanningen

Fakultetets prioriteringer for ph.d.-utdanningen er nedfelt i fakultetets Handlingsplan for forskerutdanning. Fakultetets handlingsplan har skissert våre satsningsområder i fem kategorier: 1. rekruttering av forskningstalenter, 2. karriereutvikling, 3. kompetansehevende

tiltak innen veiledning av doktorgradskandidater, 4. internasjonalisering og nettverksbygging, og 5. innovasjon. Fakultetets prioriteringer innen dette er omtalt mer i detalj under. De fleste instituttene gir uttrykk for at forskerutdanningen er et prioritert området av virksomheten. Ett av instituttene opplyser om at de har formulert konkrete tiltak rettet mot forskerutdanning, heriblant rekruttering av eksterntfinansierte ph.d.-kandidater, profilering av ph.d.-kandidater, økning av deres kompetanse og ferdigheter, og styrking av veilederes engasjement og kompetanse.

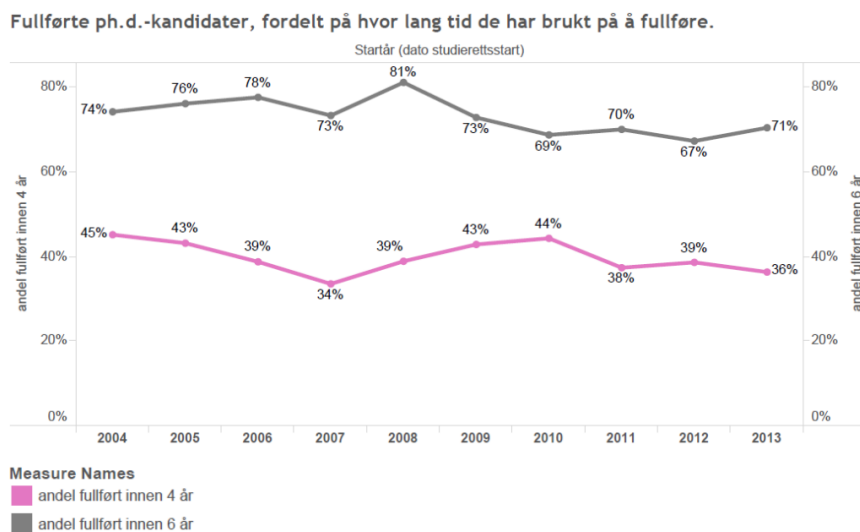
2. Forholdet mellom fakultetets ph.d.-utdanning og forskningsatsinger

Fakultetet har to sentre for fremragende forskning ved to ulike institutt, som sammen med andre faglige miljøer fungerer stimulerende for forskerutdanningsvirksomheten og dens rekruttering. I 2019 ble det nye forskningssenteret Neuro-SysMed opprettet ved Klinisk institutt 1. Dette forventes også å inngå som en arena for rekruttering og utdanning av ph.d.-kandidater fremover. Flere av instituttene bruker forskergruppene og forskerskoler aktivt i ulike deler av arbeidet med ph.d.-utdanningen. Flertallet av ph.d.-kandidatene ved fakultetet finansieres gjennom eksterne kilder, da enten gjennom eksterntfinansierte stipendiatstillinger (eks. EU-stipend, NFR-stipend mm), eller gjennom tilsetting i stillinger ved eksterne institusjoner (eks. helseforetakene). Flere institutt nevner rekruttering av kandidater med eksterne finansieringskilder som svært viktig for videre ph.d.-aktivitet i årene fremover. Ett institutt opplever konkurranse fra det private næringsliv som et hinder for god rekruttering av kandidater til stipendiatstillinger.

3. Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall - beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne

I 2019 tok fakultetet opp 90 nye kandidater, med følgende fordeling: ni ved Institutt for biomedisin, én ved Institutt for klinisk odontologi, 23 ved Klinisk institutt 1, 24 ved Klinisk institutt 2, og 23 ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er en nedgang fra 2018 da vi tok opp 115 nye kandidater. Totalt seks kandidater ble skrevet ut i 2019, mot fem kandidater i 2018. Vi ser at det er variasjoner mellom instituttene når det gjelder gjennomstrømming og oppfølging av kandidater i programmet. Dette henger til dels sammen med instituttens størrelse og antall kandidater ved hvert institutt.

En oversikt over fullførte kandidater seks år etter oppstart er vist i Figur 1 under.

Figur 1: Figuren viser andel kandidater ved Det medisinske fakultet som har fullført ph.d.-graden sin innen hhv. fire og seks år etter opptaksår.

Som figuren over viser har andelen kandidater som fullfører på henholdsvis fire og seks år holdt seg stabil over flere år. Dette er interessant å se i lys av at det i samme periode er innført flere tiltak for bedre gjennomstrømming, blant annet midtveisevaluering (fra 2009) og veilederopplæring (fra 2013). Det bør samtidig bemerkes at figuren over viser bruttotall, som ikke tar høyde for eksempelvis redusert progresjon, sykefravær og foreldrepermisjoner. Dette er spesielt aktuelt for Det medisinske fakultet ettersom vi både har mange ph.d.-kandidater som gjennomfører ph.d.-løpet med 50 % progresjon, hovedsakelig fordi doktorgraden tas i kombinasjon med klinisk sykehusstilling. Videre har fakultetet en høy andel kvinnelige ph.d.-kandidater. Vi vet at kvinner som regel tar lengre foreldrepermisjoner enn menn, og statistisk sett også har høyere sykefravær. Som en konsekvens av at vi kun rapporterer offisielt på bruttotall vil dette medføre at fakultetet trolig slår dårligere ut på gjennomføringstall enn det som reelt sett er tilfellet. Fakultetet står derfor fast ved at slike tall også bør leses sammen med nettotiden for et mer korrekt bilde av den faktiske gjennomstrømningen.

Fakultetet og instituttene vil fortsatt jobbe med å forbedre gjennomstrømningen i programmet. Dette gjøres ved flere tiltak, blant annet å stille strengere krav til instituttets oppfølging av forsinkede kandidater, å styrke veileders kompetanse i ulike faser av doktorgradsprosjektet, og gjennom en mer bevisst bruk av midtveisevalueringen.

Totalt disputerte 93 kandidater ved fakultetet, med følgende fordeling: 9 ved Institutt for biomedisin, 5 ved Institutt for klinisk odontologi, 24 ved Klinisk institutt 1, 32 ved Klinisk institutt 2, og 23 ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er en økning fra 2018 da 78 disputerte ved fakultetet. Flere institutt kommenterer at de forventer en økning i antall disputaser i 2020. Fakultetet anser det som positivt at det i 2019 er bedre samsvar mellom opptak og disputaser, da det i flere år på rad har vært langt flere opptak enn gjennomførte disputaser. Dette har medført en betydelig vekst i kandidatporteføljen. Ved årsslutt 2019 hadde fakultetet 558 aktive kandidater, noe som er en nedgang fra 594 i 2018.

Totalt hadde vi fire førstegangsunderkjenning og én annengangsunderkjenning. Etter innføring av ny ph.d.-forskrift har vi også hatt 3 anbefalinger om mindre omarbeidinger.

4. Nærings-ph.d. og Offentlig sektor-ph.d. – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å øke antallet kandidater finansiert gjennom disse ordningene

Fakultetet hadde i 2019 fire aktive nærings-ph.d.-kandidater, hvorav to av disse disputerte i løpet av 2019. Til tross for at fakultetet ennå ikke har et stort erfaringsgrunnlag med ordningen, er fakultetets erfaring med nærings-ph.d. at oppfølgingen av disse kandidatene svært ofte er betydelig mer ressurskrevende enn de øvrige kandidatene. I flere tilfeller ser vi at kandidatene havner i et krysspenn mellom arbeidsgiver og veileder/UiB som går utover forskningen. Fakultetet hadde i 2019 to offentlig sektor-ph.d.-kandidater, hvorav én disputerte i 2019. Fakultetets erfaring med offentlig sektor-ph.d. er for begrenset til å kommentere på denne ordningen. Fakultetet gjorde i 2019 ingen ekstraordinære rekrutteringstiltak innenfor disse to ordningene, men bruker aktuelle kanaler og nettverk til å rekruttere ph.d.-kandidater. Blant annet brukes fakultetets årlige karrieredag som en kanal for å promotere ordningen til aktuelle bedrifter.

5. Veilederopplæring og karriereveiledning – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak

Fakultetet videreførte i 2019 sitt veilederopplæringstilbud. Fakultetet videreførte sin praksis med at e-kurs for veiledere er obligatorisk for alle veiledere. Kurset må være bestått før interne fagpersoner kan oppnevnes som veileder for nye ph.d.-kandidater. Ved årsslutt 2019 har om lag 240 interne personer fullført kurset. Årets dagsseminar for ph.d.-veiledere ble som vanlig avholdt på høsten 2019. 35 personer var påmeldt, og like under 40 personer dukket opp til selve dagen. Årets seminar inneholdt som vanlig tematikk innen veiledningspedagogikk med gruppearbeid. I tillegg ble det holdt innlegg om følgende temaer: å designe et gjennomførbart ph.d.-prosjekt, ph.d.-kandidaters psykiske helse, midtveisevalueringer og RETTE. Fakultetet er på generelt grunnlag fornøyd med deltakelsen på seminarene, men ser at veiledergruppen som deltar ikke er så variert som man skulle ønske, med tanke på kjønn, ansiennitet og fagmiljø. Bredere deltakelse på seminarene er noe som fakultetet, gjennom Programutvalg for forskerutdanning, vil arbeide videre med i 2020. Vi arrangerte også totalt fem veilederseminarer i 2019. Vi ser at veilederseminarene er godt besøkt og at vi her i større grad lykkes å rekruttere andre forskere enn dem som tradisjonelt deltar på dagsseminaret. Fakultetet vil fortsette å arrangere disse kortere veilederseminarene i 2020. Den årlige karrieredagen ble også gjennomført i 2019. Det er instituttene som i samarbeid står for planleggingen og gjennomføringen av karrieredagen. Både oppmøte og tilbakemeldinger gir inntrykk av at karrieredagen er vedtatt blant ph.d.-kandidatene. Dette er noe som fakultetet vil prioritere også i kommende år.

6. Internasjonalisering – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak for å øke internasjonale opphold for ph.d.-kandidatene

Fakultetet har fortsatt et stort internasjonalt engasjement, og deltar aktivt i de internasjonale nettverkene [NorDoc](#) og [Orpheus](#). I NorDoc-nettverket bidrar fakultetet inn med forskerkurs. Fakultetet oppmuntrer våre kandidater til å ta relevante forskerkurs ved eksterne medlemsinstitusjoner gjennom dette nettverket. I tillegg deltar fakultetet i én fellesgrad ved ett av instituttene (inngått i 2016). Det samme instituttet arbeidet i 2019 med opprettelsen av enda en fellesgrad.

For fakultetet som helhet er andelen internasjonale kandidater (statsborgerskap) omtrent 34 %. Dette tallet har holdt seg stabilt de senere årene. Alle instituttene melder om internasjonal aktivitet blant sine kandidater. Vi ser imidlertid at selv om svært mange kandidater deltar på eksterne kurs og internasjonale konferanser, er andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører lengre forskningsopphold i utlandet fortsatt lav. Dette til tross for at fakultetet fra 2018 økte satsene for utenlandsopphold. Tendensen samsvarer med tidligere år. Det er imidlertid viktig å påpeke at det er her forskjeller mellom instituttene. Alle instituttene melder imidlertid om at fortsatt internasjonal aktivitet er noe de vil arbeide for videre, blant annet gjennom god og målrettet informasjon.

Fakultetet planlegger i 2020 å videreutvikle informasjonen til ph.d.-kandidater om internasjonalisering, herunder støtte til forskningsopphold. Målsetningen er et flere kandidater gjennomfører forskningsopphold på mer enn én måned i løpet av sitt ph.d.-prosjekt.

Ph.d.-utdanningsmelding 2020 – Det medisinske fakultet

Det medisinske fakultet har i 2020 hatt svært høy aktivitet til tross for at koronapandemien har påvirket all drift, både vitenskapelig og administrativt. Fakultetet har likevel hatt rekordmange disputaser og mye tid og ressurser har gått med til arbeid med videreutvikling av driften og rutinene tilpasset den nye digitale hverdagen og utfordringene knyttet til dette.

1. Opptak, gjennomstrømming, disputaser, underkjenninger og frafall – beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne.

I 2020 tok fakultetet opp 86 nye kandidater, med følgende fordeling: 11 ved institutt for biomedisin, to ved institutt for klinisk odontologi, 22 ved Klinisk institutt 1, 24 ved klinisk institutt 2, og 27 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er en nedgang fra 2019 da vi tok opp 90 nye kandidater, og i 2018 da vi tok opp 115 kandidater.

Vi ser at det er variasjoner mellom instituttene når det gjelder gjennomstrømming og oppfølging av kandidater i programmet. Dette henger til dels sammen med instituttenes størrelse og antall kandidater ved hvert institutt.

Totalt ble det avlagt 113 doktorgrader ved fakultetet med følgende fordeling: 7 ved institutt for biomedisin, 5 ved institutt for klinisk odontologi, 30 ved Klinisk institutt 1, 42 ved Klinisk institutt 2, 29 ved institutt for global helse og samfunnsmedisin. Dette er det høyeste antall doktorgrader siden 2013, da det også var 113 grader som ble avlagt.

Dette er en betydelig økning fra 2019 da 93 kandidater disputerte. Til tross for koronapandemien var alle planlagte disputaser gjennomført i 2020, og ingen disputaser ble avlyst. Noen svært få ble utsatt noen uker eller måneder, men dette skyldtes at kandidaten selv eller opponentene ble innkalt til klinisk pandemiberedskap og var dermed ikke knyttet til forhold fakultetet hadde kontroll over. Instituttene gjorde kjempeinnsats for å raskt legge om til digitale disputaser, og de to første digitale disputasene ble holdt allerede 20. mars 2020, åtte dager etter nedstenging av landet.

Andel kandidater som disputerte innen 6 år ved Det medisinske fakultetet, registrert med startår 2014 (n=104) hadde 80,5% disputert innen utgangen av 2020. Tilsvarende tall for 2013 (n=88) var 73,8%. For opptaksårene 2011 og 2012 var andelen ca. 70%. Fakultetet er fornøyd med dette, men frykter at tallene i kommende år vil vise langtidsvirkningene av pandemien.

Totalt fikk 6 avhandlinger anbefalt om mindre omarbeiding. Av disse var det en som var en andregangs innlevering. Det var en førstegangs underkjenning. I 2019 var det 4 underkjenninger ved fakultetet, og det er fakultetets bestemte oppfatning at ordningen med mindre omarbeiding hever kvaliteten på ph.d.-avhandlingene og fører til færre underkjenninger.

2. Korona-pandemiens påvirkning på ph.d.-utdanningen ved fakultetet.

Instituttene melder at de fleste ph.d.-kandidatene har vært berørt av koronapandemien på en eller annen måte. Det har vært begrenset eller manglende tilgang til utstyr, laboratorier, lokaler og ikke minst negative konsekvenser for datainnsamling. Enkelte kandidater som var helt i slutfasen har imidlertid fått ro til å skrive, og dette kan ha

bidratt til det høye antallet disputaser i 2020. Det er grunn til å tro at kandidater som var tidlig eller midt i løpet er sterkere påvirket enn de som nærmet seg innlevering, og at konsekvensene er mer omfattende enn den tiden de konkret mistet ved den første runden med nedstenging og hjemmekontor.

De fleste kurs i opplæringsdelen arrangert ved fakultetet har gått som planlagt, men digitalt. Noen kurs ble imidlertid flyttet på og enkelte kandidater hadde derfor ikke anledning til å følge planlagte kurs. Når det gjelder deltakelse på konferanser og seminarer for å få formidlingspoeng, ble mange rammet av avlyste konferanser våren 2020. Spesielt kandidater i siste fase i doktorgradsperioden har hatt utfordringer med å få ferdigstilt formidlingsdelen i opplæringsdelen, og fakultetet har vedtatt å gi poeng for formidling på konferanser som skulle vært avholdt i 2020 for kandidater som hadde kort tid igjen før innlevering, forutsatt at kandidaten kunne vise til at bidraget var akseptert og at poster eller innlegg var produsert. Flere har også holdt innleggene lokalt eller digitalt.

Fakultetet har fått en rekke søknader om forlengelse pga. korona-pandemien. De fleste melder at hjemmekontor har vært en utfordring, og at det har vært vanskelig både fysisk og psykisk å jobbe i denne perioden. Flere kandidater ved Klinisk institutt 1 har meldt at de måtte tre inn i klinikken ved økt behov i sine stillinger på bekostning av ph.d.-arbeidet. Kandidater med laboratoriearbeid eller dyreforsøk har blitt til dels svært hardt rammet og noen har måttet gjøre forsøk som nesten var ferdigstilt helt på nytt fordi den første nedstengingen skjedde så brått og uten å ta hensyn til at enkelte laboratorieforsøk som var helt i sluttfasen hadde tatt mange måneder å gjennomføre. Ved senere runder med strenge tiltak har man i større grad klart å skjerme disse gruppene.

Vel så bekymringsfullt som de faglige forsinkelsene, er de sosiale og helsemessige konsekvensene pandemien påfører ph.d.-kandidatene. Det er grunn til å tro at personer i midlertidige stillinger med tidspress om å bli ferdig med en grad er sterkere rammet enn andre. Situasjonen er kanskje enda verre for kandidater som har kommet til Bergen kort tid før den første nedstengingen, eller som lever alene. Instituttene melder i tillegg at det har vært vanskeligere å følge opp kandidatene og at de er bekymret for om de i tilstrekkelig grad klarer å fange opp problemer av psykososial art.

Det medisinske fakultet vil påpeke at psykisk helse hos ph.d.-kandidater har vært tema før korona-pandemien også. Det medisinske fakultet vil derfor oppfordre UiB sentralt til å jobbe videre med tiltak for denne gruppen, både forebyggende og behandlende tiltak. Vi understreker at det er svært viktig at slike tiltak er åpne både for stipendiater ansatt ved UiB og eksternt tilsatte ph.d.-kandidater.

3. Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetet.

Store deler av forskningen ved fakultetet gjøres ved hjelp av ph.d.-kandidater, både eksternt og internt finansierte. Instituttene er i varierende grad fornøyde med hvilke muligheter de selv har til å prioritere forskningsområder, ettersom stipendiatstillinger fra UiB tildeles på fakultetsnivå. Et institutt peker på at dette begrenser muligheten til å styrke fagområder man ønsker å satse særskilt på, mens andre peker på at alle kandidater er knyttet til forskergrupper ved instituttet og ved dette har tilknytning til instituttets satsingsområder. Fakultetet tildeler også stipendiatstillinger som egenandel ved store tildelinger (f.eks. ERC og SFF), noe som styrker rekrutteringen innen felt der vi

allerede har komparative fortrinn. Det er imidlertid også et mål å sikre breddeforskningen og det er derfor et mål at minst 50 % av de utlyste stipendiatstillingene skal være åpne for alle fakultetets fagområder å søke på.

4. Fakultetets systematiske kvalitetsarbeid (med referanse til kvalitetssikringssystem for ph.d.-utdanningen, vedtatt i 2017).

Midtveisevaluering

Alle ph.d.-kandidater ved Det medisinske fakultet skal gjennomføre midtveisevaluering omtrent halvveis i sin avtaleperiode. Målet er å hjelpe kandidaten og veileder å vurdere om kandidaten er godt på vei til å oppnå ph.d.-utdanningens forventede læringsutbytte og om prosjektet er i rute i henhold til oppsatt plan. I 2019 og 2020 har det blitt jobbet systematisk for å bedre rutinene for dokumentasjon og oppfølging av midtveisevaluering, for å sikre at kandidaten får den oppfølgingen som trengs med tanke på å bli ferdig. Dette er ressurskrevende og er et arbeid som fakultet og institutter må prioritere videre for å oppnå full effekt.

Oppfølging av fremdriftsrapporter

Fremdriftsrapporteringen ble i stor grad gjennomført etter planen. Høsten 2020 har fakultetet lagt til spørsmål knyttet til korona-pandemien når vi har bedt instituttene om deres samlerapporter, og vi ønsker at dette blir del av spørreundersøkelsen fra UiB sentralt i 2021. Instituttene kaller inn kandidater og veiledere som i rapporten ber om oppfølging, eller der det er store forskjeller mellom kandidat og veileders besvarelse, eller andre forhold som gjør at instituttet finner det hensiktsmessig å følge opp. Instituttledelsen blir involvert i tilfeller som krever ytterligere oppfølging. Tiltak kan inkludere justering av prosjekt, styrking/endring av veiledergruppe, psykososiale tiltak eller annet.

Det medisinske fakultet gjennomfører årlige dialogmøter med alle instituttene. Konsekvensen av koronasituasjonen for ph.d.-kandidater var et tema på alle møtene i 2020, i tillegg til andre overordnede spørsmål knyttet til ph.d.-utdanningsmeldingen, framdriftsrapportene, utviklingsprosjekter og konkret oppfølging av enkeltkandidater. Fakultetet anser at årlig dialogmøte gir viktige tilbakemeldinger og er en anledning for institutter og fakultetet til å drøfte aktuelle problemstillinger og prinsipielle temaer slik de oppleves på de enkelte enhetene. Fakultetets institutter har svært ulikt omfang på forskerutdanningen og opplever derfor delvis ulike utfordringer, som det er viktig å ha god og kontinuerlig dialog om.

Opplæringsdelen

Den obligatoriske delen av opplæringen består av grunnkurset, midtveisevaluering, og formidling. For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i medisinsk forskning også obligatorisk. I tillegg er det en valgfri del av opplæringen. Kandidatene tar emner som tilbys av blant annet forskerskolene, men også eksterne emner fra andre universiteter. Ved grunnkurset, og en rekke andre kurs arrangert ved UiB sendes spørreskjema til deltakerne etter gjennomført kurs, og disse blir brukt til evaluering og for å planlegge neste års kurs. Det medisinske fakultet begynte i 2019 en større gjennomgang av alle ph.d.-emner med mål om å kvalitetssikre emnene og etablere en større grad av standardisering når det gjelder informasjon som gis og arbeidsmengde per studiepoeng. I gjennomgangen av 50

emner på 900-nivå, ble det klart at det var flere emner der emnebeskrivelsen ikke gav tilstrekkelig informasjon for at en total vurdering kunne gjøres, med tanke på sammenheng mellom innhold i emnet og ECTS-uttelling. Instituttene ble derfor bedt om ytterligere informasjon og flere emner har nå fått ny og bedre emnebeskrivelse. Enkelte emner, deriblant fakultetets eget grunnkurs har også fått redusert uttelling etter gjennomgangen. Det gjøres fortsatt arbeid knyttet til enkelte av emnene. Det etableres stadig nye kurs og utdaterte kurs avvikles slik at vi har en moderne og oppdatert kursportefølje tilpasset kandidatenes behov.

Resultatene som fremkommer i den årlige analysen av kandidatundersøkelsen:

Resultatene av ph.d.-kandidatundersøkelsen deles med fakultetet gjennom ph.d.-koordinatorforum og i Forskningsutvalget. Den blir imidlertid ikke oversendt fakultetene i Ephorte og det har vært uklart for fakultetet hvordan man skal tolke og evt. følge opp de relativt overordnede tallene vi får tilgang til, og fakultetet har i liten grad brukt disse dataene systematisk. Generelt sett har resultatene fra undersøkelsen vært positive og i all hovedsak bekreftet inntrykket fra andre kilder (dialogmøter, fremdriftsrapporter, midtveisevalueringer og oppfølging av enkeltkandidater). Når det gjelder deltakelse i «research school» er det imidlertid påfallende at så mange som 60 % i kandidatundersøkelsen rapporterer at de har vært med i en forskerskole, når det er langt færre som rapporterer det i de årlige fremdriftsrapporteringene. Det kan tenkes at dette delvis skyldes at begrepet «research school» i andre land både kan bety forskerskole og være et mer generelt begrep for et ph.d.-program, men det viser at resultatene fra slike undersøkelser må brukes med forsiktighet og med bakgrunn i annen kunnskap.

Avslutningsvis vil vi peke på at det kanskje viktigste kvalitetsarbeidet som gjøres i forskerutdanningen er det arbeidet som gjøres av veilederne. Det medisinske fakultet fortsetter derfor sitt arbeid med å styrke veilederopplæringen. I 2020 har vi lansert et nytt e-kurs om GDPR og helseforskningsloven som er obligatorisk for alle interne hovedveiledere ved fakultetet og som også alle ph.d.-kandidater må ta ved opptak.

Appendix 3

Svar på 3 spørsmål fra ekstern komite

1) Hva er vi gode på?

Vi er god på *gjennomstrømning, og har lite frafall*. Dette kan være et produkt av flere ting.

- a) Vi har et robust system for kvalitetssikring med flere sjekkpunkter som alle kandidater må gjennom: midtveisevaluering, framdriftsrapportering. Vi har også nylig innført opptakskomiteer som skal kvalitetssikre prosjektene og sikre at disse er gjennomførbare på et normert ph.d.-løp
- b) Vi synes vi har et fint opplegg for de som skal være veiledere: vi har et obligatorisk veilederkurs som alle interne hovedveiledere må ta som går gjennom reglement og rutiner, samt problemstillinger man kan komme opp i. Vi har også et seminartilbud til alle veiledere med aktuelle tema (to frokost/lunsj-møter hvert semester, samt et heldagsseminar en gang i året)
- c) Vi har laget et kurs i helseforskningsloven og relevante deler av personvernforordningen (GDPR) som er obligatorisk for alle ph.d.-kandidater og interne veiledere

2) Hva ønsker vi å bli bedre på?

- Vi ønsker å bli enda bedre når det gjelder arbeid med forskningsetikk. Vi har laget kurset i lovverk, men hvordan få enda mer fokus på forskningsetikk generelt i alle ledd: fra starten i innføringsemnet MEDMET til innlevering av avhandlingen. Vi har som sagt innført et nettkurs, og vi krever at kandidatene selv laster opp aktuelle godkjenninger for prosjektet på søknad om innlevering

- Vi ønsker å få til bedre likebehandling av kandidater ved instituttene. Vi ønsker at instituttene skal ha mulighet for å tilpasse rutiner slik at det passer til deres fagmiljø, men samtidig ønsker vi å sikre et minimumsnivå av oppfølging som alle kandidater skal få uavhengig av hvilket institutt de er tilknyttet

- Hvordan kan vi bedre tilrettelegge for innovasjon i ph.d.-utdanningen innenfor det rammeverket vi har? Er det mulig å tilrettelegge for mer innovative forskningsprosjekter? Siden finansiering og gjennomføringsmål legger sterke føringer på tiden kandidatene kan bruke, kan det fort ende opp med at de kommer til allerede ferdig definerte prosjekt og innsamlede data. Hvordan kan vi tilrettelegge innenfor de rammene vi har for å sikre innovative prosjekt (og selvstendige kandidater)?

- Hvordan sørge for at vi har selvstendige kandidater som kan utforme og gjennomføre et forskningsprosjekt på egenhånd når de er ferdig med ph.d.-utdanningen? Ref. punktet over med at mange kommer til ferdig definerte prosjekt (NFR, EU, Trond Mohn, etc)

- Hvordan innarbeide fokus på bærekraft i forskerutdanningen? Og hvordan kan vi øke bevisstheten rundt ansvarlig forskning?

3) Hvilke saker ønsker vi å få "leverage" til?

- har lite faglige ressurser på fakultetsnivå, og det kan bli behov for mer dersom vi skal ha inn mer etikk i MEDMET

- det finnes lite administrative ressurser ved instituttene som sikrer god oppfølging av kandidatene

Appendix 4

Rutine opptakskomite

Hjemlet i fakultetets programbeskrivelse:

<https://www.uib.no/med/145309/programbeskrivelse-phd-programmet-ved-det-medisinske-fakultet>

Kandidater sender søknad via det instituttet de skal være tilknyttet. Fakultetet mottar søknaden og saksbehandler kontrollerer søknad om opptak (at alle formalia er oppfylt) og forbereder opptak.

Prosjekter plukkes ut for tilsending til komite basert på finansieringskilde da denne sier noe om prosjektskissen allerede er gjennomgått av en faglig komite og kvalitetssikret eller ikke.

- Prosjekt som sendes til faglig vurdering av opptakskomite: finansiering fra avdelingene/lokale helseforetak, Luftambulansen, NFR, HI, ERC, EU, Haraldsplass, stilling ved utenlandske universitet, Extrastiftelsen (Dam), osv.
- Prosjekt som er unntatt: UiB-stipend fra fellesutlysningen, Helse Vest-stipend, og andre kilder som vurderer prosjektskissen i forbindelse med tildeling av stipend (for eksempel Allmenntilleggs forskningsfond).

Hvert institutt har en egen opptakskomite med to medlemmer som skal gjøre en faglig vurdering av prosjektskissen for å sikre at prosjektet er gjennomførbart på den tiden kandidaten har til rådighet. Komiteen blir bedt om å fylle ut en skjemaker innen tre arbeidsdager (for å ikke forsinke opptaksprosessen): <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=6914985>

Komiteen kan komme med en av tre konklusjoner: 1. Opptak anbefales; 2. Revisjon anbefales. Kandidaten oppfordres til revisjon av søknad i henhold til kommentarer fra komiteen. Revisjon må skje innen 3 måneder; 3. Avslag anbefales. Kandidaten kan ikke tas opp på grunnlag av foreliggende prosjektbeskrivelse.